

IZHAJA VSEKI DAN

zadnjih in praznikih ob 5. februarju. — Sestavljene štev. se prodajo po 5 st. na kioskah v Trstu in okoliških mestočinah. — CENE: Trgovinske in običajne oglaševalne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 5 st. — Za oglase v tekstu lista do 5 vrt. 20 K. vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 2 stot. beseda, največ pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelok uprave "Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi "Edinosti".

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorje.

V edinosti je moč!

Brzjavne vesti.

Zaprsega novih ministrov.

DUNAJ 13. Cesar je danes opoldune zaprisega nove ministre.

DUNAJ 13. Cesar je danes na splošni avdijenci vsprijel dosedanje voditelje ministerstev.

Finančni minister Bilinski.

DUNAJ 13. "Fremdenblatt" piše, da je danes novi finančni minister dr. vit. Bilinski prevzel uradne posle.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 13. — Ko je predsednik prečital imenik poslancev, se je pokazalo, da je navzočih 120 poslancev, radi česar je bila zbornica neslepčna. Predsednik je izjavil, da bo na prihodnji seji prečital liste odsotnih. V smislu poslovnika zgube odsotni poslanci dijeti, dokler ne opravijo pri predsedniku svoje odsotnosti. (Pohvala.) — Sledila je debata o poslovem redu, tekom katere je ponovno prišlo do skrajno vzneviričajočih prizorov. Na poslovni debati so člani neodvisne levice ostro napadali predsednika, kar je od strani stranke neodvisnosti vskakrat sledilo vbihno odobravanje in eljen-klici na predsednika. Poslovna debata je trajala do 12^{3/4} ure, nakar je zbornica pričela razpravljati rekrutno predlogo. Po govoru poročevalca Babcsyja (neodvisna levo) je bila razprava prekinjena. Sledila je razprava interpelacij. Prihodeja seja v pondeljek.

Maroko.

PARIZ 13. — Na mesto kontreadmirala Berryera je bil poveljnikom francoske eskadre v marokanskih vodah imenovan pomorski kapitan Ytier.

Iz Perzije.

TEHERAN 13. — (Nem. kab. družba.) Bazarji so danes zaprti. Kozaki korakajo po mestu. — Proglašeno je poostreno obsegno stanje.

Samomor kubanskega podpredsednika.

PARIZ 13. — "Petit Parisien" poroča glede smrti kubanskega podpredsednika dr. Mesterzeva, da se je isti z revolverjem ustrelil iz žalosti radi smrti njegove soproge.

Povoženi delavci.

PETROGRAD 13. — (Pet. brz. ag.) Danes zjutraj je na progi Petrograd-Gačius blizu te poslednje postaje včak povozil skupino delavcev, ki so popravljali progo. Pet delavcev je bilo ubitih, več pa težko ranjenih.

Naše vseučiliško uprašanje in Nemci.

Državni poslanec dr. Otokar Rybář je priobtil v "Omladini" nastopni članek:

Najhujši nasprotniki naših vseučilišnih teženj so nemško nacijonalno-liberalne stranke vseh barv in ž njimi v ozki zvezi stojejo nemška birokracije. To soglasje nikar ni slučajno: avstrijsko uradoštvo, izlasti v zapadnih kronovinah, se rekrutira že vedno po avoji ogromni večini iz nemškega meščanstva, v katerem imajo omenjene stranke danes še svojo glavno oporo in katerega interesu tudi pred vsem zastopajo. Ako hočemo torej iz-

vedeti razloge tega nasprotstva, jih moramo iskati v prvi vrsti v nemškem meščanstvu in sicer ne toliko v njegovem narodnem šovinizmu, kakor bi se na prvi pogled mislilo, temveč v njegovih razrednih in gospodarskih interesih. Seveda, ako vprašamo predstavnike in pripadnike nemškega meščanstva po zvorkih tega nasprotstva, dobivamo različne odgovore, ki se pa le redkodelaj vjemajo z njihovimi resničnimi nameni in nagibi.

Birokrati med njimi naglašajo navadno državni interes, ki baje zahteva, da se vzdržuje, kolikor mogoče dolgo, nadvladje, ako že ne izključna veljava nemškega uradnega jezika tudi v nemških kronovinah. Po nazorih (resničnih ali pa tudi le blinjenih) teh ljudi je blagor, da, obstanek Avstrije odvisen od ohranitve nemškega državnega jezika. Tej svrki bi moralo seveda služiti tudi šolstvo, izlasti pa vseučilišča. Da je to stališče polnoma protuzakonito, ni treba menda še dokazati v očigledni naši konstituciji, ki ne samo ne pozna državnega jezika, temveč je rečeno zajamčuje enakopravnost vsem jezikom.

A tudi dejanske razmere nam dokazujo, da raba različnih uradnih jezikov nikakor ne škoduje integritetu državnega organizma. V sami Avstriji vidimo v Galiciji kronovino, v kateri nadomestuje poljčina nemščino skoraj v vseh panogah državne in deželne uprave. In vendar se ne bo hotelo trdit, da so več tega Poljaki mani zanesljivi Avstriji nego Nemci na severnem Češkem in njihovi politični somišljeniki v drugih nemških kronovinah. A kaj naj se reče še-le o Švici, kjer dela ravno popolna in resnična enakopravnost vseh deželnih jezikov vse tri tam naseljene narodnosti nepristopne za irreidentistične težnje in jih ščiti proti privalčni sili, s katero sicer velike, narodno emotne države potegnijo na-se narodne odlomke v drugih državah? To je čisto naravna stvar. Narod, kateremu vlada ukazuje in sodi v tujem jeziku, se ne more v dotedni džavi cutiti domaćinom. Vendar tega stopa celo pri narodih, ki nimajo zelo znaž državnih mej, na mesto državnega patriotsma v edno bolj in bolj narodna zavest in odporn proti vladu, ki jo ne smatrajo za del lastnega političnega organizma, temveč za vsejšenega tujerodnega gospodarja. Le obutek popolne enakopravnosti in avtonomija v narodnih starih moreta odstraniti neprjeti čut podjarmjenosti in vzbudit interes na ohranitvi skupne domovine. Dočim n. pr. nemški Švicar s ponosom povdarja: "Ich bin ein Schweizer, ich bin ein Dätscher", naglaša Avstrije tudi v inozemstvu navadno v prvi vrsti svojo pripadnost k dotedni narodnosti ter svoje državljanstvo ali sploh zamolčuje ali pa je omenja le kakor postransko stvar. Ne torej izključno gospodstvo enega državnega jezika, temveč enakopravnost vseh jezikov služi v konsolidirjanju na rodostne države.

Tisti naši nasprotniki, ki se hočajo kazati popustljivejšimi, navajajo, da nam za vseučilišče nedostaja profesorji in znanstvene književnosti. Ta očitanka, ki so deloma neosnovana, deloma pa pravi "histeron proteron", so se že tolkokrat in tako temeljito zavračala, da se lahko omejam na dve besedi. Kateri Slovenec naj se vendar posveti vseučiliščni profesuri, če vo in vidi, da ob sedanjih raz

merah nikdar ne more priti do profesure, in kdo naj piše slovenske učne knjige, če ni profesorjev in če eventualni pisatelj zna, da ne najde založnika? Sicer pa literatura ni predpogoji za vseučilišča. Ko se je svoj čas na srednjeevropskih vseučiliščih začelo odpravljati latinčino, tudi ni bilo nikake literature v narodnem jeziku. Mi si celo lahko priznamo, da bomo tudi na slovenski fakulteti zajemli deloma še vedno iz nemške znanstvene literature: saj bi v tem le posneli avstrijske Nemce, ki še dandaneski, vkljub velikemu številu domačih nemških profesorjev, črpajo iz znanstvenih del učenjakov iz nemške države, kakor so zopet ti poslednji hodili v šolo n. pr. k angleškim in francoskim nacionalnim ekonomom in sociologom.

Odkritočrnejša v pobiranju naše zahteve po slovenskem vseučilišču je nemška mladina. Ona se naši zahtevi protivi, ker se s tem baje kršijo "svete pravice" nemškega naroda, kakor je bilo to zopet pred kratkim proglašeno v znani resoluciji nemškega naprednega dijaštva. Kršenje svetih pravic, če se drugemu narodu da, kar mu je po državnih osnovnih zakonih zajamčeno? To je gotovo zelo čudno stališče, ki ga navadna logika ne more pojimati. Vendar tiči v tem več nego prazna šovistična fraza. Nemško meščanstvo v Avstriji je namreč v svojem srcu še vedno prepričano, da je nemška hegemonija ne samo v zgodovinskem razvoju utemeljena, temveč v interesu države tudi potrebna. Da je Avstrija nastala vseled prostovoljne združitve treh zgodovinskih državnih tvorb in sicer dežela češke krone, onih ogrske krone in na posledi piščinskih dednih pokrajin, od katerih ni bila niti ta zadnja skupina čisto nemška, na to so avstrijski Nemci od cesarja Jožefa II. sem popolnoma pozabili. V imenu nemške hegemonije pa si prisvaja nemško meščanstvo ne samo pravico do nemškega državnega jezika, temveč tudi uradničko službo po vseh kronovinah, gotovo pa vsa vodilna mesta. Da je s tem nemškemu meščanstvu tudi dana priložnost lastnemu sinovom prekrbjevati lahke in dobre službe, to je zelo ugodna posledica, ki se v njegovih nazorih o škodljivosti nemškega uradovanja in nemških šol še boj potruje.

V državah z velikimi kolonijami dobiva prebutek domače intelektualne službe in zastavnik v kolonijah; v Avstriji, ki kolonij nima, služile so in služijo nemškemu akademičnemu načelcu še danes v enako vrhu — nemške kronovine.

Naravno je torej, da se v nemškem meščanstvu očetje in sinovi z vsemi silami branijo proti razširjevanju rabe deželnih jezikov in proti nemškim srednjim in visokim šolam. Uvedenje deželnih jezikov v armade in sploh v javno življenje diskalificira nemške jezikev neveč kompetente, ali jim vsaj nalaga neprjetno dolžnost učenja drugih jezikov; nemško srednje in visoke šole pa jim vzgajajo nevarne, kar jezikovno kvalificirane konkurence.

To so torej tiste "svete pravice" nemškega naroda! Postavimo v že omenjeno resolucijo nemškega dijaštva namesto "svetih pravic" jednozavestno "razredenje in gospodarske interese" in namesto "nemškega naroda" le "nemško meščanstvo", potem smo naši prave in resnične razloge nasprotu nemških nacija.

razgreta na veselični prostor, kjer je že sedelo mnogo znancev, ki so naručili s poskrbi: "Nazdr! Živio!"

Ančka, domača hčerka, nama je prihveljala veselo nasproti.

"O! O! ta čast! Ali bosta tudi pri nas igrali!"

Saprament, to je bilo dekle, okrogločino, živahn in oči, te oči — nikdar jih ne pozabim! Kar vsa utrujenost me je minila!

Posesti smo za mizo, da se okreplimo; jed in pijača sta nam šla v slast, da je bilo veselje in Ančka je pridno točila, a tudi na plei na pozabilis.

Jaz sem popolnoma pozabil besede prijatelja Jake, ki mi je spotoma zabičal, da jih povem lepi Ančki.

Jaka, ki ni bil plesalec, je pridao povabil in pel v družbi, jaz pa sem imel vživljeno nalogo: dvoriti v imenu Jakata zali Ančki. —

Nastal je večer in gosti so se polagoma jeli poslavljati.

Ančka je prišla vprašati: "Ali bosta še kaj ovčrtja, ali naj še polič vina prinesem?"

"Seveda, vse, kar hočete, potem pa račun!" sem naročil. In odhitela je brzih nog z majoško; a jaz sem gledal navdušen zanjo.

Jaka me je dregnil:

"No, kaj si ji povedal?"

"Veliko, da kar gori! sem ga poučil."

"Kaj ne, gospica Ančka?", sem vorašal

pristopivši dekle, ki je prineslo krožnik in z vinom napolnjeno majoliko.

"Ah, vi ste porednež!", je odgovorila ona se zasmajala ter pokazala svoje bele zobje, kakor da so rezani iz repe.

"Sedaj pa prosim račun!"

"Ej, saj se Vam ne muči!"

To ravno ne, pa vendar, dajte račun, da poravnava, kar sva dosedaj "zacehalo". Dekle je odhitelo in medtem sva z veliko slastjo jedla ovčrtje, ki nama je šlo v slast.

Ančka je prinesla račun, ki je znašal 6 gl. 50 novč. Napisani so bili različni poliči, pršuti, ovčrtje in kruh. Jaz se seveda nisem spominjal vsega, a napisano je bilo.

Dekle je odhitelo k sosedni mizi in jaz sem dregnil prijatelja Jaka, da naj odrine z denarjem na dan. Jaka je iskal in iskal po žepih, a vse zastonj!

"Glej, ga vrša! Denar sem pozabil doma!" je tarkal.

Meni je padlo ovčrtje na zemljo.

"Ti salamenter, kaj pa zdaj?" sem ga vprašal ves obupan. "Blamirati se vendar ne smea!"

Izkala sva po žepih in spravila okolo dva goldinarja na dan, "ceha" pa je znašala šest in pol gl.

Jaz sem pograbil groše, in jih vtaknil v žep še v pravem času, kajti Ančka se je približala naši mizi. Nailil sem kopico, da jej napijemo na njen zdravje, pri čemer se je majoška spraznila in ena pršala je tako zabljenjeno:

"Ali ga prinesem še en poliček?"

"Seveda, kajpada, kar hočete!"

NAROČINA ZNAŠA

vse leta 24 K, poi leta 12 K, 3 meseca 6 K; za nečede brez dopolnilne naročnine, so uprva ne izplačana na nedeljske izdanje "EDINOST" stane: celo leta K 5-20, poi leta 2-20. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejmejo in rekešči se ne vražajo. Naročnine, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Gergio Galatti 18 (Marenički dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista "Edinost". - Natisnila tiskarna koncesije "Edinost" v Trstu, ul. Gergio Galatti 18. Poštno-kraščenski račun št. 541-552. TELEFON št. 11-37

Ako pa stojijo stvari tako, potem naj se nam ne goveri več o državnih interesih. Državni interes, kakor je to vlada v svoji motivaciji k zakonski osnovi o ustanovljenju laške juridične fakultete glede Italijanov izrecno priznsa, zahteva, da se poskrbi za jezikovno kvalificiran uradniški naraščaj. Kar pa velja za Italijane, mora dosledno veljati tudi za nas Slovence. Zato pravico torej lahko trdimo: ustanovljenje slovenskega vseučilišča je ne samo postulat pravičnosti, tem več tudi v interesu države same.

Obrambni vestnik.

Bodimo složni v obrambnem delu!

Kako so Nemci složni v svojih bojnih družtvih, pokazalo se je posebno sijajno nedavno na Koroškem, ko sta na ustanovnem shodu podružnice nemškega "Schulvereina" govorila, oziroma hujšala proti Slovanom katoliški župnik in protestantski pastor. — Na zborovanju glavnega vodstva "Südmark" te dni v Gradcu je bila z velikim odobravanjem vsprejeta izjava Vsemantic Wastiana: "Vsaki Nemec, bodisi kateregakoli političnega mišljjenja, je "Südmark" po njenih sedanjih pravilih dobradel, ako je le zvesto, odkrito in brezobzirno na strani svojega naroda." — To načelo velja tudi za našo vseslovensko šolsko družbo, to edino resnično moč obrambne organizacije. Tudi naši družbi sv. Cirila in Metoda je vsak Slovenec, vsaka Slovenka dobrodel sobojevnik in pomočnik. Taka sloga bi moral biti pri nas umetna tembolj, ker smo vendar vse Slovenci ene vere. Sloga nam je tudi potrebnejša, nego Nemcem, ker smo kazani na samopomoč, dočim dobrajo itak že številni Nemci ogromne prispevke iz Nemčije. Složno nastopanje pa nam je živilska potreba tudi zato, ker smo v defenzivni napravi brezobzirnim nemškim napadom. Značilno za naše ozkorčne nazore je tudi dejstvo, da je vodstvo tako "

verein" pač ve, da svojega denarja nikjer ne nalaga tako plodonosno, kakor na Koroskem.

Slovenski denarni zavodi posnemajte nemške!

Vseled slovenske malomarnosti je prišla okrajna posojilnica v Slov. Bistrici v nemške roke. Dokler so imeli zavod Slovenci, se ni doličilo o podporah za naše obrambne namene. Nemci pa so takoj darovali za "Schulverein" 50 K. Tu v zavodu je večina slovenski denar! Tudi trška občina Št. Lenart v Slov. goricah je darovala za "Sch." 50 K. Slovenski denarni zavodi in občine: ali je treba še posebnega drezanja?

Ali se na Slovenskem ne najde požrtvovalne občine?

Nedavno smo poročali, da je zastop ravne nemške občine na Češkem sklenil narodni davek za "Schulverein". Za vsakega prebivalca bo plačevala občina v ta namen po 2 stot. na leto. Na vsem Slovenskem se dosedaj ni dala občina, ki bi bila sklenila isto. Tak davek bi obtin na obremenil, naši šolski družbi pa bi bil v veliko pomoč in tolsko.

Omisije družbe sv. Cirila in Metoda.

Tam, kjer ni dovolj zavednih Slovencev, da bi si ustanovili svojo podružnico, naj bi si osnovali rodoljubi vsaj svoje omisje z nabiralnikom. Iz omisij bi se sčasoma razvile podružnice. Tako delajo Nemci povsed, kjer so v manjšini. Radovedni smo, kje se osnuje prvo tako omisje?

Ministerstvo Bienerth št. 2.

Naj se nam ne očita, da nas vodi narodni fanatizem ali pa morda celo osebna animoznost, ako zahtevamo, da se jugoslovenske stranke postavijo v naostrejo bojno pozicijo proti ministerstvu Bienerth št. 2. Slovenski odpor proti temu ministerstvu opravičuje že sestava tega ministerstva. Prosimo! Od 13 ministrov so le 4 Slovani in še od teh dva v pravilo povišta, da ni pritakovanati od njiju izdatnega odpora proti nemški premoči, ker jima v prvi vrsti nedostaje smisla za skupne slovenske interese, v drugo pa tudi potrebne energije. Od one devetorice nemških členov pa več njih niso morda le kaki zmerni Nemci, ampak najodločnejši radikalni Nemci z zastavo intrasigence nasproti Slovanom v roki. O ministri Hohenburger in Stürgkh — ki bosta imela ravno ons dva rezorts, ki sta za nas najvažnejša, v svojih rokah — smo že podeli karakteristiko. Ali k nemškim radikalcem smemo prištevati tudi ministra za trgovino, krščanskega socijalca Weisskirchnerja. In to na podlagi spričevala, ki mu je daje list "Grazer Volksblatt", glasilo torej, ki je v temelju političnem sorodstvu s tem ministrom, in ki gotovo najbolje pozna mišljene in namene te krščansko-socijalne ekaklance. Ročeni list pripisuje ministru za trgovino v prvi vrsti nalogu, da z veliko metlo odpravi "anarhijo" med češkimi poštanimi uradniki.

To bi bilo jedno. Dalje pa javljajo listi tudi, da hoče minister Weisskirchner odpraviti iz trgovinskega ministerstva Čeha sekcijskega načelnika Zampach-a ter ga nadomestiti z Nemcem.

Jedna in druga vest ilustrirata kričeče namene ministra Weisskirchnerja in tem ves program Bienerthove vlade. Torej se bo le med češkimi uradniki odpravljala "anarhija". Anarhija nemških uradnikov pa bo obstajala dalje. Smeli bodo revoltirati dalje proti nemškim uradnikom in naredbam, gaziti zakone in tirati najstrastnejšo politično agitacijo!

Tužna bi bila perspektiva v bodočnosti, ako bi ne imeli nade, da se slovenske stranke v parlamentu zavedo resnosti momenta, ki apodiktično zahteva koncentracijo slovenskih sil. Nu, v kolikor moremo po došlih vrestih presojati sedanje razpoloženje v slovenskih

"Živio, res je!" —

Saj poznate zlati izrek: "Od zrna do zrn pogača, od kamna do komna, palača!" "Živio Danilo!" — je odmevalo vnovič izmed poslušalcev.

"Prispevamo po svoji moći, da odbitimo sovražnika, tega kruteža!" — tu sem pobral na mizi ležeči krožnik in servijeto, obrnil svoj žep, v katerem sem imel svoje peške, da so po krožniku zaščenkatale, ter se napotil od mize do mize. In "slò!" kakor bi trenil, se je nabralo šestnajst golinarjev in 50 novčičev!

Na to smo še enkrat prešteli in napravili beležko.

Jaka je potegnil svojo ruto iz žepa in zavezal vanjo na brane desetice.

Pet golinarjev papirnega denarja pa je zavil v "Edinost".

Vstal je ponosno in zaklical zbranemu občinstvu:

Dragi rojaki! 16 t. in 50 soldov bo jutti natisnjeno v "Edinosti", denar pa izročim družbi sv. Cirila in Metoda!

"Slava sv. Cirilu in Metodu!" je zaklicalo zbrano občinstvo, na kar se je pridvejala še neka starata mama reški: Tu je še pet grošev za svetnika!" —

Družba se je polagoma razšla in Ančika je prisedita k nama.

Lepa Ančika, ali bi nam hoteli napraviti uslugo in prevzeti te desetice; nerodao je nositi toli drobiza s seboj in o tej priliki pa

strankah, je vse nade, da pride do skupne opozicije taktike. Izlasti je razveseljivo, da se enučijacije vseh čeških strank glase v smislu koncentracije in izvanevajo v željo po temi kooperaciji, izlasti z Jugoslavijo. Trden slovenski obroč, to naj bo zid, ki bo odbijal vse atake Hohenburgerjev in Stürgkhov na slovensko posest in ob katerem naj se zlomi tudi — metla g. Weisskirchnerja!

Vse nade je, da se tudi Malorusi pridružijo koalirani slovenski opoziciji. In ker je tudi socijalna demokracija že po sestavi Bienerthovega ministerstva potisnjena na opozicijo stališče, je računati, da opozicija naraste na kakih 230 mož, torej v silo, ki more vezati vsako delo vlade in parlamenta. Ministerstvo Bienerth št. 2 se torej nima čemu veseliti.

Vesti s Češkega

Klub "Svatopluk Čech" narodne soc. mladine v Mladi Boleslavu je vlada razpustila. Kakor vzrok za to navajajo se antimilitaristične težnje cmenjenega kluba. Ista usoda je doletela klub nar. soc. mladine v Dobrovicah.

Volitev praska župana se bo vršila v kratkom. Mladočeški klub obč. svetovalcev, ki šteje 42 členov, je sklenil delati na to, da bo župan izvoljen iz njihove srede.

Posl. dr. Černohorský, ki pri aferi radi vodovodnih cevi ni igral preveč častne uloge, je naznačil predsedniku poslanske zbornice, da odlaga svoj državnozborski mandat.

Tudi znani posl. grof Sternberg se je baje mislil umakniti iz politične življenja ter se zopet posvetiti vojaški karrieri, katero je moral zapustiti radi neke afere. Ker pa so mu na shodu zaupnikov v Nachodu izrekli zaupanje, opusti grof Sternberg bržkone to svojo namero ter bo nadaljeval svoje politično delovanje, ki se često izčrpila le v napadih na druge češke poslanke.

V "Pravo Lida" — glasilu češke socijalne demokracije — je priobčil socijalno-demokratični poslanec Modráček članc, v katerem ostro napada vso češko delegacijo, če, da se je dala voditi od radikalcev, katerih politika vodi češki narod do druge "Bele gore".

Češki konservativni veleposlani sestniki so se v seji deželnega odbora skupno z nemškimi konservativci izrekli za Bienerthove jezikovne predlage. Grof Schönborn je priznal državnemu zboru kompetenco za jezikovni zakon. S to izjavo se je postavil v nasprotje z vsemi drugimi češkimi strankami, ki odločno odrekajo kompetenco državnemu zboru.

HRVATSKA:

Posl. Zagorac in Harambašić izključena iz stranke prava.

Iz Zagreba poročajo, da je izvrševalni odbor hravatske stranke prava izključil iz stranke poslanca Zagorca in Harambašića. Vsi drugi členi ostanejo v stranki in klubu. "Hrvatska" je lastina stranke ter ostane njen glavno glasilo.

Raučev razlom pesti novinstvo.

"Dionička tiskara" in "Srbska štampa" v Zagrebu sta dobili od policije dopis, kjer se jima očita, da podpirata "veleizdajsko" strugo s tem, da tiskata lista "Pokret" in "Srbovan". Dopis policije grozi rečenima tiskarnama, da jima oblast zaustavi vsako delovanje, sko bi nadaljevali z podpiranjem "veleizdajsko" struge.

Take persekuje, tako tlačenje vseke svobode je pač možno le tam, kjer imajo moč v rokah taki brezdušni, kakoršni so Rauch in njegov pomagali.

Nu, tirani vendar ne dosežejo svojega namena. Iz Budimpešte javljajo namreč, da

še vračunajte "ceho", sem reknel brhki deklinci.

Njeni ljubki prakti so šteli in šteli desetice, pri čemer se je tako ljubko smejava.

Pri odhodu pa mi je prišela rdeča rož in dejala pomenjivo: "Na svidenje!"

Drugi dan je tržaška "Edinost" izkazala na večerici na Kontovelu se je našlo F 16. in 75 novč. za družbo sv. Cirila in Metoda.

**

Ko smo pozno v noč zapuščali ljubljansko "Švicarijo" in se pogovarjali o različnih litrih Kendovega vina; je li jih je bilo — pet ali šest — bilo je nebo zakrito s črničimi oblaki in temne peroci so zašumele in jelo je klicati z imeni točno in proseče... "Putuj! Sv. Ciril in Metoda — pomagajta!"

Prišedši v mesto smo se zatekli v Mračko gostilno in tu so se nam razvedrili mračni obrazzi. Pri okrogli mizi v kotonu je bilo zbrano široko kolo ljubljanskih pevcev, ki so vključili duhomorni "septemberski megli" preveli vesele narodne pesmi.

Naš dramatični Jaka se ni mogel vzdržati, da bi ne bil izpregovoril par navdušujočih besed o — "lepši bodočnosti prehujene Ljubljane", kar je izvalo občen aplavz...

In ko je vistem trenotku prišel "angel miru" s pulomesecem pod brado naznanjal kraljice Viljemine imenovan regentom njen soprog, princ Henrik.

Tri in dvajset ministerstvo v Avstriji. Novo Bienerthovo ministerstvo

princev tamkaj s prvim marcem izhejati hrvatski dnevnik, ki bo podpiral borbo hrvatsko-srbske koalicije proti Rauchu. Govori se, da se list "Pokret" preseli v Budimpešto, kjer bo odtegnen Rauchovemu besnilu in nasilju.

Tri nove madjarske šole.

Tek dni so bile v garešnškem okraju v Hrvatski, in sicer v Panjanu, Bršljanici in Brinjanih odprte tri nove madjarske šole.

DOGOĐKI NA BALKANU.

TURČIJA.

CARIGRAD 13. Veliki vezir je sporočil zbornici, da ne pride pred sredo v zbornico. V mestu vlada razburjenost.

CARIGRAD 13. Veliki vezir ne zapušča svojega stanovanja. V zbornici je provzročilo živahnego debata poročilo velikega vezirja, da odgodi odgovor na interpelacijo na sredo.

Predlagalo se je, naj se velikega vezirja pozove, da pride takoj v zbornico; sicer bo zbornica vso noč zborovala.

Poveljnički oklopčači so poslali velikemu vezirju in zbornici pismo, v katerem protestirajo proti spremembam v ministerstvih vojne in mornarice, povdorajo razburjenje v mornarici in izjavljajo, da nima mornarica nobenega poveljnika ter priznavajo kakor svojo poveljnico le zbornico.

CARIGRAD 13. Zbornica je z 198 proti 8 glasom sklenila izraziti velikemu vezirju nezaupnico in je vsprejela resolucijo, v kateri se naproča predsednik zbornice, naj prijavi sultantu, da želi zbornica, da se imenuje načelnikom kabine, ki bo imel zaupanje zbornice. Odklonjen je bil pa drugi del resolucije, v kateri zbornica izjavila, da hoče toliko časa zborovati, dokler ne dosegne izjava velikega vezirja.

CARIGRAD 13. — V trenotku, ko je hotela zbornica glasovati o nezaupnici, je bilo prečitano pismo velikega vezirja na zbornico, v katerem pravi, da je pripravljen odstopiti ter prepustiti zbornici odgovornost za dogodek. Pričakuje se, da bo hoče pojasnilo v listih. Pričakuje odgovor zbornice.

CARIGRAD 13. Že nekoliko dni sem je straža v Jildizu počaščana. Za včerajšnji sejamli so bile ukrenjene različne postrene odredbe.

CARIGRAD 13. Ministrom za unanje stvari je določen vali iz Damaska, bivši policijski minister Nazim in so ga že pozvali semkaj.

CARIGRAD 13. — Kamil paša ne bo danes odgovoril na interpelacijo v zbornici. Tako se hoče izogniti velikemu viharju, ki se ga pričakuje v zbornici. Med tem hoče pomiriti razburjene duhove in posredovati. Turški listi poročajo, da je Kamil paša obvestil predsedstvo zbornice, da ne pride danes v zbornico radi tega, ker mora vspredjeti poslaniku iz drugih političnih vzrokov.

CARIGRAD 13. Neko oficijelno poročilo mladoturskega odbora za jedinstvo in napredek kategorično dementuje vest, da se dela na to, da bi se v prilog princu Jusufu Izedinu odstavilo sultana, ter da sta bila radi tega odstavljena ministra vojne in mornarice.

Odbor zavrsa veči, vržene v svet od sovražnikov človekoljubnosti in otomanizma.

BOSNA.

SARAJEVO 13. Zakon o odvetniškem redu je stopil v veljavo 1. t. m. Jutri se bo vršilo konstituiranje zbornice in volitev predsednika. — Tukaj je zbranih že vseh 26 odvetnikov Bosne in Hercegovine.

SRBIA.

Vojni minister Živković ostane na svojem mestu.

Iz Belegrade poročajo, da vojni minister Živković ostane na svojem mestu, ker je skupčina sklenila, da mu bo votirala zahtevani kredit za nadaljnjo oboroževanje.

Konflikt med prestolonaslednikom Jurjem in generalom Živkovićem.

BELIGRAD 13. Sedaj se je sezna, da je bil odstopu vojnega ministra Živkovića kriti tudi bud konflikt, ki ga je vojni minister imel s prestolonaslednikom. Poslednji je večkrat prišel v kabinet vojnega ministra, da mu da ukaze toliko glede spopolnitve nekaterih mest kakor tudi gleda oddaje začaganja. General Živković si je pa vsakikrat energično prepovedal vsako neopravljeno umešavanje prestolonaslednika, katerega je tudi kakor njegov vojaški predstojnik pokaral radi njegovega obnašanja. — Razmerje med prestolonaslednikom in Živkovićem je postajalo čim bolj napeto, dokler ni prišlo do hudega nastopa, potom katerega je prestolonaslednik vojnega ministra močno razčilil.

Afero pa je med tem poravnal kralj z ukazom, da je moral prestolonaslednik prosišti odpuščanje. Vrh tega utegne vsled neugodnega utisa, ki ga je povod napravil odstop vojnega ministra, tudi skupčina votirati zahtevani kredit za oboroževanje. Zato je nade, da general Živković umakne svojo ostavko.

BOLGARIJA.

Bolgarsko sobranje je votiralo naknadni kredit 32 mil. levov za razne telezniške proge, med temi za progo, ki potovanje iz Plovdiva v Burgas skrašuje za nekaj ur.

šolah določiti za vsako šolsko leto za vse štiri četrletja naprej za vsa leto, se to v Trstu vendar ne godi nikoli. In tako tudi danes, ko je že 13 dan sv. Štev. I., učitelji nenevemo, kajd bomo delili š. naznala za II. četrletje. Prosimo vrhovno šolsko oblastso v deželi, da ono odslej doda te termine, ker zbog nejasnih razsner v delokrogu mestnega magistrata in c. kr. namestništvenega svetovalca, ki so posledica znane tržaške šolsko-zakonodajne zmedenosti, ne vedo ne državne, ne mestne ne zasebne šole, kako jim je postopati! Malo redu, ki ga gospoda od nas tako točno zahtevajo, bi tudi z one strani ne škodilo stvari.

Gradnja novih vojašnic in podiranje velike vojašnice. V svoji seji, dne 23. oktobra 1902, je mestni svet sklenil nakup zemljišč tab. št. 94 davčne občine Kjadin in tab. štev. 333 davčne občine Rocol v skupnem obsegu 123.000 kvadratnih metrov v svrhu gradnje novih vojašnic za infanterijo. V seji dne 23. februarja 1903 pa je mestni svet sklenil nakup zemljišča tab. št. 123 v Rocolu v obsegu 21.413 kv. m. za skladišče vojaških proviantov in zemljišča tab. št. 96 in 100 v Rocolu v obsegu 28.841 kv. m. za vojaško vežbališče.

Načrt za razne stavbe je bil potem nekoliko modifisiran vsled mnjenj vojnega ministervstva in kornega povestiva, zlasti ozirom na pomnoženo garnizijo. Na konferenci vseh interesiranih činiteljev, ki se je vršila dne 28. januarja t. l. na Dunaju, je bil določen končni načrt.

S tem je stopilo vprašanje podiranja stare vojašnice in gradnje novih vojašnic v definitiven stadij rešitve. Novi načrt se ozira na sedanje stanje infanterijske garnizije, ker je vojno ministerstvo zagotovilo, da v doglednem času se ne namernava povečati še tukajšnjo garnizijo.

Po načrtu bodo nove vojašnice na ex-Wildijevem fondu obsegale s svojimi velikimi desetimi stavbami, ležiščih na štirih različnih terasah, areal nad 11.700 kv. m.

Na spodnji terasi, ki meji z ulico Rossetti, bodo stale: osrednja stavba, hiša za stanovanja podčastnikov, stavba za stražnico ob glavnem vhodu, dalje garniziski sodišče.

Na drugi terasi se bodo nahajali paralelni štiri veliki padilioni za možtvo. Med padilioni bo veliko vežbališče. Na tretji terasi bosta garniziski zapor in hlev.

Skupni trošek za nakup zemljišča in stavbe bo znašal K. 6,860.000. Za ta izdatek bo občina, kakor še sklenjeno in potrjeno, vzel kontokorentni predjem. Stroški se potem poravnajo z iskupljom zemljišča, na katerem se sedaj nahaja vojašnica, ki je proračunljeno nad 7 milijonov krov.

V prihodnji mestni seji se bo sklepalo o stvari.

Ciril-Metodov ples. Tradicionalni ples v korist obema našima šolskima društвima se je sinoči vršil v znamenju guječe. Toliko zgornja, kolikor spodna dvorana in galerija in vsi drugi prostori „Narodnega domа“ so bili tako natlačeni občinstva, da se je ples vršil le s težavo. Rodoljubne gospice so prodajale srečke in kolke v korist družbi in napravile obilen plen. V pozri je bila obdaritev gospic, ki so nabrali največ kolkov, najpričnejša jih je prodala 3300.

Srečbov se je vršil kar v največi animiranosti. Veliko zanimanja je vzbudil tudi „muzej“. Plesalo se je seveda do ranega jutra.

Rodoljubni odbor mladine sme biti ponosen na prekrasen moralni in kar je najvažnejše materialni vspeh sinočnega plesa.

Uredništvo „Narodnega Delavca“ nas naproša, naj popravimo neljubo pomoto, ki se je vrinila v včerajšnjo številko „Narodnega Delavca“, in sicer v oglašu za ples N. D. O., kjer je pomotoma rečeno, da bo sviral „vojaški orkester“, dočim bo v resnici sviral rojanski orkester.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva v Ljubljani.

V službo se sprejme:

1 knjigovodja in korespondenta, 0 poslovodja, 0 potnika, 1 kontorist, 12 pomočnikov mošane stroke, 2 pomočnika špecijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 0 pomočnik železniarske stroke, 5 kontoristinj, 4 blagajnarkarke, 4 prodajalk, 0 učencev, 3 pomočniki mode in galanter. stroke.

Službe iščejo:

2 knjigovodje in korespondenta, 0 poslovodja, 2 potnika, 2 kontorista, 19 pomočnikov mošane stroke, 8 pomočnikov špecijske stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železniarske stroke, 4 pomočniki modne in galant. stroke, 9 kontoristinj, 6 blagajnarkarke, 11 prodajalk.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce pa proti mai odškodnosti.

Slovenskim penzionistom starega stila. V petkovih številki „Edinosti“ je čitali neko „poslano“, ki nas pozivlja za danes na neki shod v dvorani društva državnih uslužbencov v ulici Barriera vecchia radi akcije za uredbo mirovin.

Ker pa smo že minolega poletja mi izveli svojo akcijo in smo parlamentu predložili dobro obrazloženo spomenico, ker smo se že obrnili dō poslanskih krogov s prošnjo za podpiranje in nam je to tudi objavljeno, toliko v parlamentarnem odseku kolikor pozneje v plenemu zboru,

in ker do sklicateljev gori omenjenega shoda nimamo zaupanja:

pozivljamo slovenske tovarise, naj se ne nedeža rečenega današnjega shoda!

Več slov. umirovljencev.

Organizacija uradnikov slovenskih delarnih zavodov se ustanovi dne 7. marca v Ljubljani.

Najlepša, najzabavnejša in najlegantnejša predpustna zabava tržaških Slovencev je bila in je tradicionalna maškarada tržaškega telovadnega društva „Sokol“, ki se bo letos vršila na pustno nedeljo dne 21. t. m.

Evo vam ugodne prilike, mile gospice in vam, dragi gospodje, da se vdeležite te kraške sokolske prireditve v lepih maskah ali kostumih!

Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva priredi koncem letašnjega sušca v ljubljanskem „Narodnem domu“ razstavo amatér-fotografskih planinskih, pokrajinskih in genre-slik te stroke.

Rok za pošiljanje se določa na 15. maja. Na poznejše poslatve se ne bo moči ozirati. Izmed tekmojučih slik si sme odbor izbrati najprikladnejše za objavo v „Planinskem Vestniku“.

Slike je poslati na naslov: Oskar Skušek Ljubljana.

Prvo slovensko knjigarno v ameriških Združenih državah so ustanovili v Clevelandu.

Št. Jakobčka mladina opozarja, da je za skupine čas zglasitve do 18. t. m. v „Kons. društvu“ pri sv. Jakobu. Objednam opozarja, da bodo darovi razstavljeni od pondeljka naprej v izložbi nar. knjigarni J. Gorenca v ulici Valdirivo. Istotam se dobre vstopnice po 1 K, lože po 5 K.

Ob enem javlja, da je na ta veliki ples javil svoj prihod tudi — Menelik.

Tržaška malta kronika.

Okradena kmetica. — Kmetica Mihaela Sogas iz Sogasov je včeraj pustila za trenutek svoj vožiček v bližini Lloydove palače brez nadzorstva. Ko se je povrnila, ni bilo na njem neke posode in bluze v skupni vrednosti 7 K.

Radi izgredov je policija predvčerajšnjem arretirala 12 ljudi.

Drama v bolnišnici: hoče se ubiti radi smrti ljubice. Včeraj populudne je prišel v pisarno bolnišnice brivec Albin Gaspardis, star 41 let, stanuječ v Audroni Busion št. 4, in prosil, da bi smel obiskati svojo zaročenko, ki je ležala težko bolna v bolnišnici. Uradnik mu je pa naznani žalostno vest, da je bolnica žalibog že umrla. Revček je na to strašno poročilo obledel in se opotaknil. Na to je, kakor da bil znored, potegnil nož in se hotel z istim zabošti. Ali uradnik je s čudovit hitrostjo planil proti njemu in skušal razročiti ga. Med dvema možema je nastal ljut, obupen boj. Gaspardis je z dívje izbjegl očni, peneč se ob ustnicah, tulil in skušal se otresti trdnih rok uradnika, da bi izvršil samomor. G. Calvi je napenjal vse svoje sile in kričal na pomoč. Pritekli so nekateri služabniki in vratar, tako je bil revček ukročen. Ker pa je bil še vedno kako razburjen, spravili so ga v opazovalnico bolnišnice.

Nezvest natakar. Honorij Grassi lastnik gostilne v ulici Sorgente št. 1, je naznani policiji, da se je njegov natakar Henrik Doer, star 29 let, dne 5. t. m. oddalil z inkasom dneva v znesku 13.56. Rekel je, da gre kupiti cigarete a se ni več povrnji.

Požarji. Ognjegasci so včeraj intervenerali v treh, vseskozi maleknostnih požarjih.

Lov za zimske suknjami. Henrik Gobbo strojar, je bil včeraj žrtev tega zimskega športa. Vkradli so mu suknjo, ki se je nahajala na parniku, zasidranem pri Josipovem pomolu.

Tatvina v neki vili na Opčinah. Predstojnem ob 11 in pol so neznanati tatovi, ulomivši duri ograje vile Polaccove na Opčinah, vdeli v hišo in vkradli robe za tako visok znesek. Vrtnar vile je naznani tatvino na žendarmijo. V vili ni nihče stanoval.

Tajinstveni streli z revolverjem. Gospod Viljem pl. Richter, stanuječ v ulici Nuova št. 32, I. n., prišel je na policijo in naznani, da je predstojnem, ko se je nahajal v postelji, začul ropot, kakor da bi bile razbite šipe v obedovalnici. Na stvar ni v trenutnu misli več ko toliko, ali zjutraj, ko je vstal, je viden v svoje nemilo začudenje, da je šipa na oknu, ki gleda na ulico, razbila kroglo iz revolverja, ki jo je sprožil begvekdno. Našel je tudi kroglo in jo pustil pri policiji.

Ta slučaj — gre bržkone za ljudi, ki se zabavajo s strelijanjem — ni osamljen. Tudi v sredo zvečer je nekdo sprožil revolver proti g. Juretiču, ko se je isti vračal domov v ul. Cologna. To se je zgodilo ob 11. uri.

Pozneje se je isti neljubi slučaj pripetil dvema gospodom, ki sta šla po ulici Conti. Iz nekega temnega kota je planil nekdo, katerega znaki odgovarjajo onemu, ki je ustrelil proti Juretiču. Ustavl se je par korakov

(Dalje na 10. strani).

EDINOST

štev. 45

NAZNANOLO!

Novi prodajalnici tu in inozem. blaga za moške obleke

GIUSEPPE SPECHAR

Trst, ulica S. Caterina št. 9. — Piazza Nuova (ex Gadola) je preskrbljena z bogato izberi najlepših in zadnjih novosti zimskega blaga za obleke, površnike, chevias (črne in bele) in pristnega angleškega blaga za hlače po najdogovornejših cenah.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brilliant
V TRSTU
ulica Vino. Bellini štev. 11

Izdeluje zadelanje z emajlem, porcelanom srebrom in zlatem.
Izdeluje posamezne umetne zobe kakor tudi celo zoborje.
ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popo

Benrik pl. Chicchio
trar

Trst, ul. Stadion 35

Prodaja vsakovrsne ure in regulatorje prvih tu in inozemskih tovarn. — Specijaliteta žepnih ur tovarne „Zenit“. — Sprizne ter izvršuje vsako popravo po najzmernejših cenah ter jandi za 1 leto.

Govori se slovensko.

Nobena poštena konkurenca ne more nadkriliti nizkih cen znane tovarne obuvala

MÖDLING-II

Delniška družba s 103 podružnicami. — 3000 delavcev. Dve prodajalnici v Trstu.

Centrala: Filialka:
CORSO št. 27 ulica Cavana

Čevlji za moške

Črni, trpežni z elastiko	gl. 3·50
" " s zavezami	3·75
" Box Kalf	4·75
" najfiniji Box-Kalf Goodgear Welt	6·25
" fini Chevreau Goodgear Welt	6·50
" z lakiranim prednikom	6·25
" Box-Kalf amer. Goodgear	7·50
Barvani Box-Kalf am. Goodgear	7·50
Derby	7—
Nizki čevlji Čhevreau	5·50

Čevlji za ženske :

Črni, trpežni z elastiko	gl. 3—
" " s zavezami	3·25
" z zaponkami	3·40
" fini Box-Kalf	5·75
" Čhevreau Goodgear	6·—
Nizki čevlji črni, trpežni	2·50
rumeni	2·75
Čeveljčki črni (Romana)	1·50
" lakirani	1·90
" beli	1·80

Postolci in čevlji za otroke od gl. 1 napr.

Amer. gumijeve opetnice od 20 kr. napr. Angleška pomada Britania, garantirana usnju neškodljiva po 25 kr. škatljica

Spedicijska in
komisijonalna družba

BALKAN

v Trstu, Riva Grumula 14.

Tel. 21-60. Brzovje: Balkansped.

Ziro - račun pri Jadranski banki
v Trstu.

Sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in daje na isto predujne pod najpovoljnješimi pogoji, daja carinska posojila in ocarinjuje blago, preskrbuje prodajo blaga ter posreduje kupovanje in prodajo vsakovrstnega blaga po nalogu in na račun

svojih odjemalcev najkulantneje. Preskrbuje vsakovrstne pošiljavke na vse kraje hitro in točno.

Obavlja vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila in navodila takoj in brezplačno.

Fran Antonič

Trst Campo Belvedere
TELEFON štev. 16-17

GRAŠKE, PRAŠKE in ŠT. DANJELSKIE GNJATI, KRAJSKE in TREVIŠKE KLOBASE, BOLONJSKE NAPOLNJENE NOGE. PRISTNI FURLANSKI SALAMI in vsakovrstna slanina. SPECIJALITETA KARNIJSKI SIR in vsake druge vrste. PRISTNO najfinješ ČAJNO MASLO na drobno in debelo. SVEŽE SADJE, TUŠ IN OZEMSKA VINA in LIKERJI — po NAJZMERNEJŠIH CENAH.

Postrežba na dom. - Pošiljavke na deželo. - Preprodajalcem posebni popust.

Cine-Music-Hall-Mondial

Edini v Trstu. UL. dell' Istria 6, Hrib sv. Jakoba. Edini v Trstu.

Žive in govoreče slike.

Vsako soboto in sredo nov vspored, absolutne novosti.

Od 13. do 16. februarja:

1. Bosphor ob mesečnem svitu. — 2. Čuvajeva hčl, drama. — 3. Starčeve sanje, drama. — 4. Pirova zmaga.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.

9-1

3-6

Velika razprodaja!

4 pari čevljev za K 7.

Vsele zastanka plačevanja mnogih velikih tovarn, prodam veliko parijo čevljev pod tovarniškimi cenami: i par možkih čevljev, 1 par ženskih čevljev iz rumenega ali črnega usnja, z modnim, pritiskom podplatom, najnovješega kroja. Vrh tega i par možkih in 1 par ženskih modnih čevljev jasno elegantsih in lahkih.

Vse 4 pare samo za K 7.

Pri naravnih zadostuje nazaniti dolgost. - Posiljate po poštini preverjujete. - Centralno Exportno podjetje čevljev

A. GELB, Krakovo št. 101

Dovoli se menjava, ali se vrne denar,

tedaj riziko popolnoma izključen :::

Zaščitna znaka: „SIDRO“
LINIMENT, CAPSICI Comp.
nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je splošno priznano kakor najzvrstejše bolublažujoče mazilo pri prebljanju itd. — Cena 80 stot. K 140 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva naj se jemlje le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko: „SIDRO“ potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek.

D' Richter-a lekarna pri Zlatem levu

v PRAGI

ELIZABETINA ULICA štev. 5 (nova)

— Dnevno razpošiljanje.

Arturo Petrucci pok. Ant.

kovač-mehanik za stroje in motorje

Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)
TRST, ulica Pondares 10. Telefon 971.

Veliki moderni ...

... Kinematograf

ulica Media 40

Edini v Trstu za priplačne vsporede. - Največja nepremičnost.

I. prostori 20 stotink; II. prostori 10 stotink

MINERVA

„Alla Flotta Americana“

Trst, Piazza della Borsa štev. I

Popust

od 25% od 50%

Da se popolnoma razpeča vse blago za ženske, kakor bluze, krila, vetralki svilnate jupons, alpaca in pan, perilo za gospe, nogovice, pajčolani, pasovi, rokovice iz kože, volne in tkanine, potne plaids, šarpe za gledališče, ovratniki za gospé itd. itd.

Vse blago se more kupiti s 25% do 50% popustom v prodajalnici

„Alla Flotta Americana“

Trst, Piazza della Borsa štev. I

v Trstu, Riva Grumula 14.

Tel. 21-60. Brzovje: Balkansped.

Ziro - račun pri Jadranski banki
v Trstu.

Pozor! Pozor!

SAMO ŠE PRIHODNJI TEDEN

bomo prodajali, kar je še zimskega blaga pod lastno ceno

BOHINEC & Co. Trst

ulica delle Torri št. 2 TRST Via San Lazzaro 17
(za cerkvijo sv. Antona novega)

AUTOMOBILI

LANDAULETS STEEL 14—16 HP najnovejši model 1907—08 . . . . . K 6.000

LANDAULETS MORS 14—16 HP v popolnem stanu, model 1908 . . . . .

(nova kočija) 7.000

AMBULANČNI VOZ MERCEDES 25 HP (ki je služila Dru. Henri

Rotschild-u v Parizu) 6.800

PANHARD 10 HP (2 kočiji) Limousine in double phaeton v pop. stanu 5.500

OMNIBUS DE DION za hotele, 15 HP, 14 sedežev, v popolnem stanu 6.800

LIMOUSINE BOLIDE 15 HP 4 cilindri v pop. stanu, novi model 1908 . . . . . 6.000

LANDAULETS, DOUBLE, PHAETON, LIMOUSINE Chassis znamka Herald, najnovejši, 18 HP 4 cilindri, prodani s 60% odbitkom pod tovarniško ceno.

AUTO-VOZ DIETRICH 20 HP nosi 2500 kg kakor nov 6.000

NB. Podpisani preskrbi lahko po res izrednih cenah Landaulets 14-16 HP s 4 cilindri, pravi tip vozov za zdravnike ali sploh osebe, ki morajo prihramiti na času. Uporaba goriva za te automobile je malenkostna, neznatna teža vozov pa jamči za trajnost.

Natančnejša pojasnila daje

Raoul Chrétien & C.

Tovarna glicerine - TRST - Ulica Sette Fontane, vogal ul. Limitanca - Telefon 988

Na razpolago tudi Automobili-omnibus. Automobilični vozovi po izrednih cenah

V računalih se jamči za popolno delovanje.

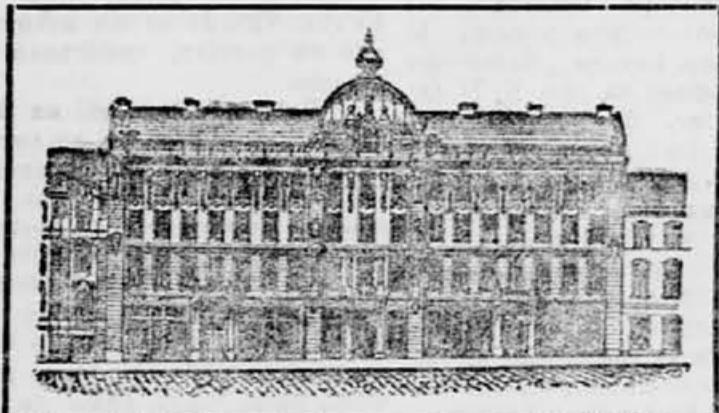
Z drugim oglasom se naznani P. N. občinstvu druga serija automobilev, ki bodo na razpolago.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

v lastni palaci
(prej Slovenske ulice)

Stanje njenih hranilnih vlog znaša

REZERVNI ZAKLAD nad 33 milijonov K. nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladostnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranil. iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po posti in potni c. kr. počne hranilnice.

Posaja se na zemljišča po 4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolžnik poplača 62½ leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolžnik že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi prej poplačati, ako to hoče.

Posaja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

nasproti franciscekskemu
klotru.

„Truki“ in njihov postanek.

(Skorogotovo krvavo resnična.)

Najprvo prosim č. g. stava, da v svoji dobrohotnosti do mene ne spremeni naslova v „Turki in...“, kar se sicer lahko pripeti. Potem bi nemreč to poročilo romalo skoro gotovo med politične vesti ter prislo v nevarnost, da ga prevede kakšen tukajšnjih (slovenčine nezmožnih!) ital. listov ter ga poda svojim čitateljem kakor primicijo iz turške socijalne politike. Slično se je tudi že pripetilo.

„Truki“, to je klasična beseda ter zveni v naši barbarski „zvijače“. Nek tukajšnji ital. list („Neodvisne“ ali „Neodrešene“ ali „Neobrisane“; kdo mu pač ve za naslov!) je namreč te dni našel ter to tudi propovedoval v več številkah zapored, da smo mi Slovenci skrajno zvijačni ljudje, tako, da nam celo najstarejši Indijanec ni kos, posebno, kadar hočemo napolniti svoje plese dvoranе. Čast komur čast! Priznanje je tudi mene napolnilo s ponosom, da sedaj vedno butam v stopru svoje podstrešne sobice, kadar se sprehejam po nji, ker tako očabao že nosim svojo glavo pokonč.

Eno pa me je vendarle mučilo ves ta čas, ko sem si po kosiu (smeh povspodbuje prebavo!) privočal one znamenite članke manje znamenitega časopisa. Misil sem si namreč, kako neki so ta časopis tako izborni informuje o naši zvijačnosti?

Posečilo se mi je! S posebno mastjo namazan (za patent te masti bočem te dni prosiši) splazim se v uredništvo dotičnega časopisa ter sedem na uredniški koš. V sobi je bila le ena oseba, ki je pisala pri mizi ter poleg tega zdihovala:

Tako, Ricciotti Garibaldijev bojni načrt je že prikrojen. Del resto, fino ga je izumil. S pomočjo Srbije in Črno Gore se Italiji res ni bati so ednje Avstrije; pravijo namreč, da so Črno Gorci junaki. Ah to je bojni načrt, superbo, equisito! Po njem Avstrija nima ne vojakov, ne sposobnih generalov. Mi pa, hej, mi sicer po načrtu ne moremo v Avstrijo neter, a počakamo Avstrije tu v lombardski dolini, recimo pri Kustoci. Pri Kustoci? Corpo di bacco, raje ne! Tam smo jih že dvakrat pričakali. Corpo di bacco, che czotti! V tretje gre rado! — Sacramento, človek tu sanjari in list je še prazen! S čim naj ga napeloi kristijan, da bo kaj zabave med neodrešenci!

In naslonil je mož glavo med roke ter misil in misil, da mu je jela kar pokati ona skrinja, v kateri kje navadno možgani. V tem so se odprle duri, in v sobo je stopilo drugo človeče zapršeno oblike, zmendranega klobuka, mesto sestikujočih se hlač in razmršenih las. Ves obraz in tudi desni čevalj sta se mu snejala.

„Buon giorno illustrissimo!“ je pozdravil in se zacinjal na cvidino zelo šibkih nogah.

„Al diavolo!“ mu je zarenčal prvi od mize, „kod se potepate?“

„Che festa, che bella festa!“ je ječljaj prišel ter pogledal pręga z izrazom onega slatkoga ganutja, ki dela nekako mejo med zdravim človeškim razumom in stanjem neodgovornosti.

„Kje ste pa bili?“

„Saj veste, hup, hup... Oprostite, „dalmatinec“ mi nekako nagaja! Saj veste, z brezplačno ustupico, dano uredništvu na razpolago, sem bil na Leginem plesu.“

„Dobro, torej napišite poročilo!“

„Hup, hup, ne gre, ne gre, danes še ne. Jutri, hup.. Daješ sem preveč navdušen. Che bella festa! Orco tron, una furlinotta!“

„Kaj je z njo?“

„Imenitno, na plesu je bila, maskirana seveda. Che eleganza, che forme! Hup, hup.. Sakramenski dalmatinec!“

„No, pa kako je bilo?“ de z zanimanjem prvi.

„Fino, cd gospode je dobila dovoljenje čez noč, seveda za tako sublime idea, prettamente.. hup, hup! Imel sem srčo, koj se je obesila name, pa sem bil dober!“

„To te je pa stalo?“

„Piccoleze, v gledališču je plačala vse ona. Seveda se potem po plesu nisem smel pokazati „umazanega“, posebno, ker se je nama tukaj pričrnila njena priateljica s svojim spoštom. Zavili smo v gostilno. Hup, hup!“

„Si kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj si padel na glavo! O našem do-
stojuem...“
„Hup!“
„Ne prekinjam me tako nesramno!“
„Oprosti; dalmatinec!“
„O našem do-
stojuem...“
„Hup!“
„O našem nad vse izvišenem...“
„Hup, hup!“
„...plesu, naj bi poročal kaj takega!
Linčajo me.“

„Kdo ti pravi, da treba povedati, da se je to vršilo na našem plesu? Hup! Sporoči goli fakt, a za naslov napiši: „Un ballo al Narodni dom. Le funzioni delle serve. Trucchi slavi.“ Tako napiši, pa te bodo oboževali.“

Mož pri mizi je vstal ter razprostrl gi-
njen svoji roki:

„Fratello!“
Padla sta si v naročje.

Hip kasneje je mož pri mizi zopet pisal, pridaš pisal, mnogo pisal. Koncem članka je spomniši se nesolidiranega računa svojega brata, pristavil: „Teniamo i conti.“ Na to je nesel vse skupaj v tiskarno, medtem ko je njegov „informator“ že mirno zasmrčal na kupu nerazpčanih številk...

Razočaran sem odšel tudi jaz; menil sem pač naivno dovolj, da so na ves drugač naši prišli na sled našim zvijačnim „trukom“. — Urbanjakov.

Pogled po svetu.

Prvi doktorji živinozdravilstva so bili v soboto promovirani na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju. Na promociji so bili navzoči zastopniki naučnega in poljedelskega ministarstva.

Sežiganje mestnih smeti so uvedli v Budimpešti, ker upajo na ta način pospešiti temeljite čiščenje mestnih ulic. Napravili so to v svrhu peč po posebnem načrtu.

Beda na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da vlada vsled lanske slabe letine v mnogih županijskih velika beda. Posebno tripi prebivalstvo v ungarski županiji; ki ne more dobiti dela in mu manjšajo vsa sredstva za vsakdanje življenje.

Japonci in tuji jezik. Menda na celem svetu se prebivalci tako ne učijo tujih jezikov, kakor na Japonskem. Tuji jezikov se sicer ne naučijo temeljito, toda vendar toliko, da morejo v njih brez velike težave izraziti svoje misli. Zlasti se pa učijo le-teh trah jezikov: angleško, francosko in nemško. K russkemu jeziku so začeli Japonci obračati svojo pozornost še po japonsko-kitaški vojski. Do te dobe je bilo pa tudi učenje tujih jezikov sploh samo slučajno. Po ti vojski pa se je postavilo na racionalno podlago in jele so se otvarjati šole za tuje jezike. Na čelu teh šoli stoji tokijska normalna šola tujih jezikov, kjer se predava angleški, francoski, nemški, russki, laški in španški jezik. Tečaj je dveleten. Poduk v tej šoli je tako dobro urejen, da že učenci v dveh letih dobro govorje dva izmed teh jezikov. Med učencami te šole nabaja se mnogo častnikov, ki se učijo zlasti pridno russkega jezika. Ker so dopoldne v službi, obiskujejo to šolo zvečer. Omeniti treba, da Japonska strogo opozarja, ako se Rusi učijo japonskega jezika in več njihov korak posnema. Tako na primer, ko je Rusija otvorila vojaški vzhodni zavod, Japonci so takoj ustanovili šolo russkega jezika v Curugu in vojno ministerstvo pošilja vsako leto na tokijsko univerzo na svoje stroške pet mladih častnikov, ki dovršivi univerzo morajo predavati russki jezik v vojaških krogih. Japonci pač dobro poznajo, kakšno značilno važnost ima znanje tujih jezikov, zato ne štedijo denarja, ne truda, da se jih naučijo.

Molk povod ločitve zakona. V Los Angeles v Ameriki so pred tamošnjim sodiščem obravnavati neobičajno zadevo, na ločitev za konca radi — molka. Tožbo je vložila neka Mrs. Fannie Spelk. Prosila je sodišče, naj jo loči od moža, češ, da mož že jako dolgo ne govorji z njo niti besedice. „Moj mož,“ pravi sodnik, „je jezen na mene, radi neke malenkosti in zato me je kaznoval s tem, da ni hotel več govoriti z menoj. V jutro gre od doma, in mene, svoje žene, niti ne pogleda ali reče besedo. Opoldne pride k kosiu, sede za mizo in zopet — molki. Ako ga jaz ogovorim, migne z ramo in nič ne odgovori. Tudi zvečer nič ne govoriti. In to traja že več tednov. Naj me graja, naj me bije, vse bom rada potrpela, samo molki naj nikar, ker njegov molk me bude umoril.“ Sodnik privoli v ločitev. Pozor, možje! Klepetati bodete morali.

Gospodarsko vsečilišče na Ogrskem. — Ogrska vlada namerava ustanoviti gospodarsko vsečilišče s štirimi fakultetami: ekonomijo, živinozdravstvo, gozdarstvo in vino-gradnijo.

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

„Priobči v listu ta moj dogodek z Lengenega plesa.“

„Kaj dosti izdal?“

„Idal nič! Tu je še nešaldiran kontu!“ In pomnil mu je nek listič pod nos.

„Kaj pet kron?“ se je začudil prvi. „In to nej plača uredništvo? Drag je tvoj dalmatinec.“

„Zato pa imam fulminantno idejo!“

„Kakšno?“

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica - Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsek član ima po pretekli petih let pravico do dividende.

Kdor hoče kupiti ali prodati

katerosibodi prodajalno, gostilno, restavracijo, kavarno itd., **kdor hoče kupiti hiše z 10% čistim dohodkom, dvorce kmečke hiše, kdor hoče dati ali vzeti v najem stanovanja ali skladisca, naj se obrne vsem zaupanjem do Ermanno Cellarsich .**

Kavarna Corso

od 9.-11. in 3.-6. bodisi pismeno ali ustmeno. Preskrbi se tudi službe proti anticipativni taksi kron 5.-

PEKARNA

Melchiore Obersnù

ulica P. L. da Palestrina štev. 4

prodaja sveži kruh

trikrat na dan.

Postrežba na dom za družine in javne lokale Specjaliteta biskotti lastnega izdelka.

Kdor hoče

dober zajutrek napraviti naj običe na novo urejeno PRODAJALNO SLANINE. — Vs vrste vina in Dreherjevo pivo I. vrste,

ulica Nicolò Machiavelli 22 kjer se najde vsaki čas sveže pivo in

kuhane gorce Praške gnjati :-:

Točna postrežba, cene zmerne.

Priporoča se lastnik IVAN SIRCEJ.

Giovanni Isiersich

TRST, ulica Molino a Vento št. 7

Prodajalnica vsakovrstnih potrebščin. Škaf, brente, káde, železne in steklene. Potrebščine, namizje, koši in rešeta ter vsakovrstne lončevine. Svetilke vsake velikosti. Cene da se ni bati konkurence.

MIRODILNICA ::

E. Cocianich

Trst, ulica Ugo Foscolo Filialka : ulica dell' Industria štev. 668

TELEFON 19-6

Zaloge krajšonoképna, em- izdelanih barv, posebna crème za čiščenje poda.

PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO.

Prodajalnica usnja :

Erst, ul. Molino a Vento 7.

Bogata izbera telečjih barvanih kož, izbornega kozjega usnja in francoške teletine kakor tudi tu- in inozemske krznine po cenah, da se ni bati konkurence Gotov, da ma sl. občinstvo počasti, bilježim udani AGOSTINO di LIBERTI.

Točne ure prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v TRSTU via Ponterosso, ogel Nuova 23

VELIKA IZBERA verižic, zlatih in srebrnih ur, kakor tudi stenskih ur vsake vrste

Ustanovljena leta prodajalna 1850.

Tovarne in delavnice po- hištva in stavbenih izdelkov v SOLKANU pri Gerici.

Lasten železniški ur: Gorica, drž. kolod., Solkan

„SLAVIJA“

cccc vzajemno zavarovalna banka v PRAGI cccc

Rez. fondi: 41,335.041.01 K. Izplačane odškod. in kapitalije 97,814.430.97

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z veskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje Generalni zastop v Ljubljani Čigar pisarje so v lastnej bančnej hiši.

v GOSPODINSKIH ULICAH št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenuje takoj in najkulantejne. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobika izdatne podpore v narodne in občinkoristne namene.

Slovenci! Pozor!

Vse blago, ki se nahaja v moji prodajalnici

Slovenci! Pozor!

V. DOBAUSCHEK

TRST, ulica Glosnè Carducci 11 (prej ulica Torrente) TRST

proda se vsled skoraj pretekle sezone po jako znižanih cenah.

Zamorete kupiti po neverjetno nizkih cenah: Obleke za možke in dečke, Jo- piče, Jope, Paletot, Ranglan, Telovnike, Hlače, Oblačice, Pletenice, Spodnje hlače, Srajce, Kape, kakor tudi vse potrebščine za možke. Izvršujejo se naročila za obleke po meri, po JAKO NIZKIH CENAH. Govori se slovensko.

VERA

je najboljša tinktura za lase. V

isti ni nikakih škodljivih stvari.

Dobi se playolaso, kostanjevo, črnkasto, črna barvo.

STEKLENICA 3 K v odlikovani lekarni PRENDINI

Pošiljatve po poštnem povzetju.

Jržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma štev. 2 v lastni palaci

(Vhod po glavnih stopnicah) TELEFON 952

ima na razpolago

Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlotu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajejo strankam v najem in sicer :

za celo leto kron 30
• pol leta 20
• četrst 12
za en mesec 6

Shrambice so 24 cm visoke, 21 cm široke, 48 cm globoke. Shrambic ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo in zaprejo svoje stvari, katerih ni treba prijaviti.

Oddaja hranine puščo, katero se pripravlja posebno starščem, da na ta najnovježi in najuspešnejši način navajajo štediti svojo denaro.

Nadaljnja pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Kupujte Cement Portland

prvi tovarni „EXCELSIOR“ v Spljetu

Skladišče pri Emilio Vannoni Trst, S. Francesco d'Assisi 18, Tel. 636

Skladišče „Cementa Romano“ (hidraulično apno) in malca (gesso di presa).

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloge tu- in inozemskega blaga in vseh preometov spadajočih v krojačko obri.

ODLIKOVAN DNE 5. APRILA 1906. — na XXVII. mednarodni razstavi v Parizu s častno diplomou. Častnim križem in zlato kolajno in na II. mednarodni razstavi v Bruxelles-u z največjo odliko „GRAND PRIX“ diplomou.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom Z odličnim spoznavanjem

AUGUST ŠTULAR.

Trst, via delle Poste 12. I. nds.

(nasproti Smolarsove papirnice).

Jrgovsko-obrtna zadruga v Trstu

Via S. Francesco d' Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“. — Telefon štev. 16-04.

Poštno hranilnčni račun 74679.

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in je obrestuje po

4 1 0

Sprejema tudi vloge po 1 K na tedentako da se po 260 tednih dobi K 300. —

Sprejema hran. knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da se bi obrestovanje pretrgal, daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odpaličilom po K 2 od vsakih K 100, tako, da se posojilo odplača v petih letih. — Deleži so po K 20 in po K 2.

Nadaljnja pojasnila se dajejo v urad med uradnimi urami. ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dopol. in od 3. do 5. pop.

Tržaško-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenuje takoj in najkulantejne. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobika izdatne podpore v narodne in občinkoristne namene.

V ulici Belvedere št. 55

se je odprla

nova čevljarnica

Prodaja se izdelano obvalo ter novo po meri

Poprava se izvršujejo po najzmernejših cenah.

Za obilen obisk se toplo priporoča pod gesmom: SVOJI K SVOJIM ! udani

Josip Godina.

Pekarna in sladčarnica

GIACOMO VIOLA

TRST, ulica del Rivo št. 19

dobi se

svež kruh trikrat na dan.

Testenine lastnega izdelka, biškolini.

Prodaja moko, sladkarji itd.

Po zmernih cenah. Postrežba na dom.

Odpala se je

v ulici Belvedere št. 34

Velika in dobro preskrbljena zalog

Hupoljske in bolonjske zmesi

s pridejano tvornico domače zmesi :

več dan Sveče.

Podpisana se pripravlja slav. občinstvo, gotova da zadovolji vseki potrebi, učna.

MELANY MINZI

V prodajalnici jestvin in kolonijalnega blaga

Vekosl. Stepančič

TRST, Campo San Giacomo 20, TRST

dobi se VELIKA IZBERA

testenin, moko, olja, in vinskega oveta.

po cenah, da se ni bati konkurenco.

Pošilja se poštne pošiljatve po deželi.

Salone mode

Ana Köppel

TRST, ulica Barriera vecchia 12, I. n.

časti se naznaniti, da je prejela za zimsko sezono

klobuke zadnje novosti.

Popravljanje klobukov, pranje ter okrajevanje kakor tudi barvanje slamenih klobukov v vsako barvo.

Oglase, poslana, osmrinice, zahvale, male oglase in v obče kakor školi vrsto oglasov sprejme „Inseratni od

ZA SETEV.

Detalj, ručeca, seška, dvakrat kosilna, pravo gorsko rame dvakrat dščeno
Detailj, rumena, za grše vreme, dščo seme
Lucerna, prava francoska, iz Provence, v Hrvatskata Laskavija.
Deteljino sem je dščeno na električnih strojih ter iztrebljeno vseh pridelkov
in drobnega zrna, todaj zajamčeno dščo.
Klajna repa - Mamut, podolgovata, ručeca, velika, zajamčeno plodno seme
Echendorfska klajna repa, okrogla, rumena ali ručeca, največja in najboljša vrsta
Mešane trave za hivate, visoke, trajne, sladke, širokolistne, vrsta za dvakrat kosilne
Hivate (zmeša se po vrsti zemlji)
Mešane trave za vrte in nasade, najlepše, trajna, niska, svetlozelena, za solčne lege.

Hanacki ječmen - Svatepiuk, najboljši ječmen za pivovarenje (Na sladovniški izdelki
na Švedskem dobil I. nagrado izmed 250 konkurenčnih
Vanek - svetlo zeleni, izjemno kakovosten, daje takorek dvostroko setev. (Iz lege
600 m nad morškim površjem)
Zgodni ovci - Zlati biser, rastlo gotovo, tudi v najvišjih legah in v pusti zemlji
Krompir Ivanški, brnski, kulnugorski, pri izkopavanju daje za 50%, višjo množino.
Duzuri v polovici julija

Lik Raffae za vinograde dobre vrste . . . . .
kakor tudi drugo, gospodarsko, vrtnarsko, šumno seme nudi

dvorjan za izdelovalj njegove kr. HINKO VANEK v Pragi

Václavské námešti č. 13. u zlate husy. — Razprodaja semena na debelo, negovanje semena in

— žita ter izvoz deteljnega semena.

Osnove vodnih napeljav :

Anton Kunz
ces. kr. dvorni izdelovalj
Največja slovan, trdne
monarhije.
Hranice (Moravsko)
Prospekti brezplačno in
poštne prosto.

Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inserate) treba naslovijati ne
na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno
Edinost, ne na „Narodni Dom“ in ne
na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino
na „Inseratni oddelek“ nušega lista
ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom
in Hotel Balkan nimajo z oglasi nikakega opravila.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglase v našem listu in želje, da bodo isti točno uvrščeni.

Razglas dražbe.

Razpisuje se zidanje nove cerkve
v Podgradu v Istri potom zmanjševalne
dražbe.

Dela so proračunjena na Kron
35.537.59.

Načrti, podrobni troškovnik in na-
tančni pogoji so na vpogled pri pod-
župnem uradu v Podgradu.

Zdražiteljem se bo smatral naj-
boljši ponudnik po previdnosti pod-
pisanega.

Položiti mora 10% vadiva pred
sklenitvijo pogodbe.

Pismene ponudbe naj se vložijo
pri podpisnemu najkasnejše do 5. marca
1. 1909.

PODGRAD, dne 11. februarja 1909.

Stavbeni odber.

1200 dvanaestorih zgotovlj. obrobljenih.

Rjuh brez šiva

150 cm širokih in 2 metra 25 cm dolgih, iz
garantiranega platna, ki je tkano iz najfinje-
šine preje, uporabljivo za vsako opremo, se
prodajo, vsele reducirana produkcija po

2 kroni 80 stotink

komad. Pošilja se po poštnem povzetju najmanj
6 komadov.

Naznjam cenj. odjemalcem, da ostane za
odditi po končni inventuri zoper približno

4000 metrov dobrohranjenih, nobeljenih,

najfinješih

rumburških plutnenih ostankov

(bez pogreška) dolgih 6-12 metrov, po

50 stotink meter

izbranih ostankov od 12-18 metrov po 55
st. meter. Za trpežnost jamčim tudi takrst.

Pošilja se v zavojih po 5 kg (približno
40-45 metrov) po poštnem povzetju.

Pozor! Za kar ne ugaja vremem takoj
denar, todaj nikak riziko —

S. Stein TKALNICA PLATNA Nachod
na ČESKEM.

EDINOSTI**• EDINOSTI •****• EDINOSTI •**

pred istima, naperil proti istima revolver in in enkrat sprožil. Krogla je zaživila med glavo enega gospodov. Napadel je potem stal nepremično na mestu in mirno gledal za osima dremva, ki sta jo kar najhitreje odkrala. Redar, ki je bil opozorjen na dogodek, ni mogel najti tega čudnega kaveljna.

Burja. Potem ko je burja dosegla predinčnjem ob 10 in pol rekord 107 km na uro, je včeraj vedno bolj pojema. Zjutraj pa je še znašala 83 km na uro. Po noči je zopet začela hitrost burje rasti.

Morje je bilo jeko razburkano in se je v luki prijetilo več nezgod. Parniku "Ettore" je bila veriga raztrgana, parniku "Oceania" pa dve vrvi. Angleški parnik "Llandudno", ki je zasidran ob nabrežju št. 5. pri S. Andreju je zgubil sploh vse vrvi in je bil odstran od nabrežja. Povsod so pomagali piloti. Nekajko parnikov je moralo ostati v zunanjih luki, ker niso radi burje mogli pristati.

Po mestu je padlo predinčnjem več ljudi. Trije so bili precej težko ranjeni.

Loterijske številke izrezbane dne 13. februarja 1909.

Linc 37, 40, 63, 25, 73.
Trst 89, 16, 68, 37, 56.

Koledar in vreme. Danes: II. predpečelnica nedelja. — Jutri: Favatin muč. Temperatura včeraj ob 2. uri po poludne + 5° Cels. — Vreme včeraj: Občačno, huda burja.

Vremenska napoved za Primorsko: Občačno, deževno. Močni vetovi. Temperatura znižana. V začetku slabo vreme, potem bolje.

Naše gledališče.

Danes ob 7. uri zvečer nastopi prvič na deskah našega odrsa zanikerna trojica iz čarobne burke "Lumpacij Vagabund": zahajljeni mizer, gigerško-lumparski krojač in pijani čevljari. Vsi trije so komično risani upi iz živega življenja, vsi trije pa imajo tudi višjo nalogu, da s svojim življenjem odločijo nasodo zaljubljenega para iz čarobnega kraljestva.

Gre se za to, ali obdže zli duh Lumpaci V. gabund zanikerno trojico omenjenih rokodelskih pomočnikov v svojih mrežah, ali pa jih reši iz njegovih spon boginja ljubezni: Amoroza. — Lumpaciju pa pomaga boginja srdeča: Fortune, kajti naši trije možakerji zadenejo prav po sili glavn dobtek in tako začne vsak po svoje novo življenje. Pa kaj pomaga? — čez leto dni prideva čevljar in krojač čisto razčpana k mizarju Limu, ki ga je ljubezen osrečila in spravila v stan, da lepo živi. Čevljar in krojač pa sta zapadla budim duhovom, furjam, ki nastopijo, da bi vzele seboj nesrečnika. Zdaj pa se spet priča Amoroza in obljubi, da hoče tudi ta dva spreobrniti in tako rešiti zlih duhov. — Burka s petjem in godbo. — Sodeluje vojški orkester tukšnjega bosanskega polka. — Peli se bilo kupleti in uložke, ki so bile namenjene za umetniško noč. — Igra ima tri dejanja in nekaj sprememb. — Konec ob 10. uri!

Tržaška gledališča:

SLOVENSKO GLEDALIŠČE. Danes ob 7. uri čarobna burka "Lumpaci Vagabund".

VERDI. Danes popoldne ob 3. in pol ljudska predstava Berliozove opere "Faustova obsooba".

Zvečer ob 8. uri Don Fino tova opera "Krtnik" (Batista).

FENICE. Danes bosta v tem gledališču dve predstavi. — Ob 3 30 pop. se uprizori "Roman revnega mladeniča" in ob 8. zvečer se ponovi velika drama "Maria Antonietta".

V teknu tedna bo imela vrla umetnica Italia Vitellini svoj častni večer.

EDEN. — Danes bosta tu dve zanimivi predstavi. Vspored teh predstav je razvideti iz včerajšnje številke našega lista.

V torku se vspored popolnoma prenovi. **GLEDALIŠČNA DVORANA APOLLO.** Ulica Domenico Rossetti 4, Marijonistična družba. —

Danes (nedelja) 3 predstave i. u. ob 3., 5. in pol, in 8. in četrtek.

Oruštvene vesti.

Pevsko društvo "ZARJA" v Rovjanu priredi DANES, dne 14. t. m. "Pustno veselico". Na vsporedu so šaljivi prizori in zbori, opozarja se posebito na šaljivi prizor "Avtomatične slike" (novo) in na opereto "Vinska pokušnja". Začetek ob 4. uri in pol popoludne. Vstopnina 50 stot., sedeži 20 stot. Po končanem vsporedu bo ples do polnoči. Pri veselici in plesu svira društveni orkester. (271)

Citalnica pri sv. Jakobujavlja, da se včer danes v nedeljo ob 4. uri pop. plesna vaja, ob 5. uci prične ples.

Odbor pevskega društva "Ilirija" načrnuja, da bo jutri v ponedeljek odborova seja, naj nihče ne manjka.

Odbor pevskoga društva "Kolo" se je konstituiral tako-le: Podpredsednik: Vašček Anton. Tajnik: Jež Josip. Blagajnik: Krasov Fran. Arhivar: Kolb Josip. — Radi včerajšnjega plesa na korist družbe sv. Cirila in Metoda odpade današnja pevska vaja, —

Prihodnja vaja bo v sredo ob 8. uri zvečer za mešani zbor.

ODSEK ZA FANFARO
Trž. kol. dr. "Balkan" vabi vse gg. člene na drugo posvetovanje, ki se bo vršilo danes popoludne točno ob 4. uri v novi kavarni "Minerva" (ulica Aquedotto štev. 22). Radi vənosti pogovora se je nadelati, da se vse gg. členi, ki so prijavili svoj pristop k odseku, polnoštevno odzvojo temu vabilu. — Kolesarski "Zdravo!" Vodstvo odseka.

Darovi.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda nabralo se je o priliki veselega sestanca nekaterih veljakov-rodoljubov ribenberških in barveljanskih na domu splošnega g. Pavlice, župana staroste ribenberškega K 10 60 ob navdušenem vasklikanju in splošnem pritrjevanju, da se združita obe slovenski stranki na Goriškem k skupnemu delovanju, da takim načinom prenehata narodno ubojsvo na telesu našega milega in nesrečnega naroda.

Složimo se, kajti s tem dokažemo svetu, da nočemo več naprej po znanem pregovoru, ki pravi: Kjer se prepriča dva, tam tretji dobitek ima. Živila sloga in živelj njeni oznanjevalci!

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metoda sta darovala na "Umetniški noči" g. Gornogradsky 3 K in g. Lump 1 K. Srčna hvala!

Darovi za Ciril-Metodov ples, ki se je vršil dne 13. t. m.:

Gospa Virginija Furlan, štrukljiv in orehovih kifeljnov; ga. Ana Oreli pičeno teleso kračo, skledico slanih kumaric; ga. Milena Brnčič-Mandić 1 fino torbo; društvo "Jadran" 6 stekl. dalmatinskega vina; gospa Amalija Mrhar, krasni papelink; gosp. Andrej Širok 1 stekl. dalm. refška; gosp. Angel Martelanc 2 stekl. prosekarja dalmat. 2 amer. golobiča, redbina Pietro Berberovich, krasen japonski service, sladčiči, ga. Zinka Rykář 1 fino torto; ga. Marija Mandić 1 fino torto; gosp. Anton Martelanc 10 stekl. 6 let starega Lutemberžana; ga. Terezija Vatovec 1 kutni sir, 1 stekl. šampanjca; N. N. 2 potici; ga. Bjeloušić 6 stekl. namiznega vina, 8 stekl. dalm. tropinova Lošovača; ga. Uršula Sirk 6 stekl. namiznega vina; ga. Mary Gulić 1 fino torto, 2 potici; ga. Pepina Mandić kuhan grijat; gosp. Frau Birsa 4 stekl. namiznega vina; gosp. A. G. 4 pakete čokolade, 1 salam; gosp. Fran Martelanc 4 stekl. Lutemberžana 2 stekl. burgundca, 3 stekl. belega nam. vina, gosp. Filip Ivanšević 10 stekl. vina Opolo; ga. Mai Starč 1 fino torto; ga. Marija Gorenec kuhan grijat; gospod Herman Furlan 5 kujig; ga. Mimi Bianzani 2 lepe figure, 1 stekl. borovničana, sladčice.

Za veliki Ciril-Metodov ples združene slovenske mladine, doposiali so: g. Ljudevit Tomičić dvor. svetnik Trst K 10—, Marija Drašček Opone K 6—, Pedružnica zavarovalna zadruge "Croatia" v Trstu K 10—, Lazar Aničić Trst K 20—, Anton Pegorelec Greta K 5—, Josip Šurman K 4—, Aljančič Ivan Trst K 5—, Ščekin M. c. ruski konzul v Trstu K 20—, Ivan Stoifa trg. v Sežani K 2—, potom ugl. "Jadranske Banke" gosp. Maks Antić ravnatelj Jadranke Banke K 20, ugl. Jadranke Banke K 50—, Ustredni Banka Českých Společen, filialka v Trstu K 30—, g. J. Šutej veletržec v Zagrebu K 20—, Dr. Josip Martociš K 20—, Gracijan Stepančić K 20—, Dr. Andrej Šanger odvetnik na Voloskem K 10—, Dr. K. Janežič Volosko K 10—, Oberst Frau Šemš Trst K 10—, Stefan Dabinović Trst K 10—, Ivan Cavacevich trg. Trst K 6—, Čarga Fran Trst K 4—, Vječosal Gržinić Pula K 2—, ugl. del. družba "Greinitz" K 4—. Irena hvala vsem vrlim darovateljem! Nadaljnje prispevke prosi se blagohotno dopolnati na ugledno "Jadransko banko" v Trstu ali na g. Viadko Ternovec t. č. blagajnika Trst ul. Fontana št. 4.

Vesti iz Goriške.

x Muzej goriške škofije. Knezonski goriški ustanovi za škofijo poseben muzej pod vodstvom prelate Karla Drexlerja. Muzej bo nameščen v srednjem semenišču. V vezi z muzejem se ustanovi tudi posebna komisija za povzdigni cerkvene umetnosti, ki bo imela nalogu gledati na to, da se pri novih nabavah, napravah in popravah uvažuje cerkveni in umetniški značaj.

V komisiji so do sedaj sledi gospodje: Fran Costelliz, vodja osrednjega semenišča; Fran Brumat, profesor teologije: Aleksander Zaupor, škofski kancelar, viši inženir Rudolf Machnits; prelat Karol Drexler in c. k. konservator centralne komisije za raziskovanje in obranitev umetnin in zgodovinskih spomenikov Žiga grof Attems.

Nevarni prehodi. Ker sem ravno te dni cital v "Edinosti" notico o nekaj nevarnih "Koritib" pred Predelom, mi je prišel na misel neki zelo nevaren mostič med "Anhovem in Ložicami pri Kanalu na Gorškem. Prav za prav je več takih starih nevarnih prehodov v naši lepi domovini, a med imenovanima vasema sta kar dva! Zelo nevaren je oni ob državni železnici, ki vodi preko prehoda in nim pa ograje ob straneh. Že to da se tramovje, iz katerega sestoji ta "most",

Podružnica: Centrala v Ljubljani — TRST — Piazza della Borsa 10 | v Spljetu in Celovcu | Delniška glavnica K 8.000.000. Reservni zaklad K 300.000

Ljubljanske kreditne banke

Obavlja najkulantnejše vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja

Vloge na knjižice obrestuje za sedaj

z čistimi

4 | 2 | 0 | 0

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9—1, 3—6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOBI v zlatu, kavčku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slab zrastih zobov.

12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Prodaja potnih in usakovrst. drugih košev lastnega izdelka

ulica Campanile 11. — Piazza Ponterosso.

GIOV. PELLIS, Trst

ulica San Antonio 9, nasproti kavarni

"STELLA POLARE"

Prodajalnica porcelana kamenine in kristalov.

Popolne service za unimobilne. — Namizne service za kavčinč in bogati izberi. — Raznovrstni krasni predmeti iz porcelana in ončevine, jaka primeri za darove. — CENE JAKO ZMERNE.

Umetni zobje ...

Plombiranje zobjov.

Izdiranje zobjov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Čuscher

TRST

ulica della Caserma štev. 13, II. nadst.

Slovenci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v

Slovanski briwnici

v ulici Severio Mercadante štev. 1 (blizu slovenske Kulige)

V. GJURIN, briwco.

Tvrđka A. TOSORATTI

TRST, ulica Malcantoni štev. 6

in podružnica Piazza Gianbattista Vico št. 2,

Prodaja po cenah, da se ni bati konkurenčne konfekcijonirano in posteljno perilo, pokrivala prešita iz bombaževine in volne.

Fuštanji lawn-tennis sivi in barvani. Perhal, zefir, volneno blago za ženske obleke. Volnene in bombažaste pletenine, diakaste ali gladke, bele in barvane za dečke in odrasle.

Izbera drobnih predmetov.

Fratelli Ráuber

Trst, ulica San Lazaro št. 2.

Skladišče ustrojenih kož, kože za čevjarje in sedlarje. Lastna tovarna ustrojenih gornjih kož (tomaže). — Izvršuje naročbe na vse kraje države

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva

Andrej Jug, Trst

CENE BREZ KONKURENCE. ulica sv. Lucije š

guga že pod nogami peščodcev, in pa oklono, da se ta pot mnogo rabi za dohod in odhod na in s kolodvora v Plavju, bi moralo biti krajemu cestnemu odboru tehten vzrok, da bi dal to starinsko napravo takoj popraviti. Res je, da se je vršil pred ne dolgim časom neki komisijonalni ogled opisanega in drugih ne-arnih prehodov, toda to ni bilo privikrat — kar sklepam iz okolnosti, da se je domače ljudstvo smejalo ter spuščalo razne zbadljive opazke na račun cestne komisije.

Bodo najbrže zopet volitve — so rekali domačini! Iz tega momaka sklepati, da igrajo tudi v kanalskem okraju volitve ono vlogo, ki jo igrajo n. pr. v Trstu.

Ker je opisani prehod res zelo nevaren — posebno po noči — in ker je oblastim v dolžnost, da pravočasno preprečijo nesrečo — upam, da se bo vpoštevalo te vrste; in da se napravi pošten mostiček.

Popotnik.

Iz Kazelj: Bralno in pevsko društvo „Dneva žar“ v Kazljah je imelo v nedeljo 7. t. m. v društvenem prostoru svoj redni letni občni zbor.

Društveni predsednik je otvoril zborovanje in pordravil vse navzoče s primernim nagovorom; na to sta nam podala blagajnik in tajnik svoji poročili. Potem je sledila volitev odbora, ki se je konstituiral tako-le:

Predsednik: Baša Anton, učitev; podpredsednik: Uran Ivan, posestnik; tajnik: Kjuder Ivan, posestnik; blagajnik: Novak Bernard, krojač; pevovodja: Kjuder Fran; odborniki: Serafin Jožef, Majcen Ivan in Pupis Viktor; pregledovalci rač.: Uran A. in Novak Fran.

Društvo si naroči za tekoče leto sledeče liste:

„Edinost“, „Kmečki Glas“, „Domäce ognjišče“, „Naša bodočnost“, „Kmetovalec“, „Primorski Gospodar“.

Ker ni bilo drugih predlogov, je zaključil predsednik občni zbor s pozivom, da bi društveniki marljivo podpirali društvo, da bo moglo čim večnojše vršiti svojo nalogo.

Po občnem zboru se je vršila v gostilni g. J. Dovgana animirana pevska zabava.

Tem potom bodi tudi izredena najsrčnejša hvala preč. g. žup. za gmočno podporo, katero je podelil društvenim pevkam in pevcev.

× Sarinozanska najdba. Na Goriškem se naletela pri izkopavanju zemlje še na prav mnogo arheoloških, za zgodovino imenitnih predmetov, ki se pa ker dotični ne znajo centri njih vrednosti, navadno kakor nič vredno blago uničuje; v najboljšem slučaju pa se produjajo kakenu starijanju, ki vedno lažijo po deželi, za usilekost, mej tem ko je predmet včasih velike važnosti in vrednosti. Županski in duhovni uradi imajo sicer od politične oblasti analog, paziti na take najdbe in, kdo se je naletel na kaj takega, nemudoma obvestiti predstojno glavarstvo. Župani navadno za take atrari nimajo pojma, med duhovniki pa so tudi redko seznanjeni, ki se zanimajo za starino-sloje. Radi tega bi bilo umetno, ako bi politična oblast z dejelnim odborom in skofijskim ordinarijatom ponovila dotedne nararedbe in jim dodala tudi nekak narod, kakor so to storile omenjene oblasti v drugih krovovinah.

Se celo dejelno orožniško zapovedništvo je izdalo z dne 27. avgusta 1908, od št. 32 res., orožniškim oddelkom in postajam zapoved, ki se glasi:

Dogodil se je slučaj, da je orožnik stacionarska predmete, ki so se mu izročili, odstopil tretji osebi. Take postopanje ni dovoljeno. V sledi tega zapovedujem na prošajo c. kr. centralne komisije za umeine in stacionarske spomenike na Dunaju, naslovljeno na c. kr. namestništvo, sledeče:

Ako kaka orožniška postaja ali pridej jej orožnik zavze na katerikoli način o najdi starin ali se jej tako od kogar kolik izroči, ima se to naznaniti c. kr. okrajemu glavarstvu in naresti število in kakovost predmetov ter koncept naznanih dopolati direkto sem (zapovedništvu). Ako so se predmeti izročili postaji, imajo se ti te z naznanim poslati službenemu uradu.

Predajo takih predmetov komurkoli pre-povedujem strogo. Ugled orožništva se bo le povzdigal, ako se bo ravnalo po zapovedanemu načinu, kadar zavze o takih najdbah, in tako znamenite stvari obrani deželi, v kateri izvršuje svoj poklic.

Romančanje učiteljev v Furlaniji. V gradiščanskem šolskem okraju je razpisano nič manje nego 57 definitivnih mest, in sicer 16 učiteljev-voditeljev in eno učiteljice ter 30 možkih in 10 ženskih učiteljskih mest. V Gradiški sta 2 mesti prazni, v Tržiču pa kar 4. Pri vsem tem ogromnem pomankanju župinskih učiteljev pa trde laški liberalni poslanci, da je premestitev laškega oddelka konskega učiteljsca v Gradiško neumestno in nepotrebno ker hočejo s tem preprečiti premestitev slovenskega v Gorico. Posrečilo se pa jim ni eno ne drugo, ker je vladu za učiteljev v Gradiški že postavila v proračun posebno postavko.

Vesti iz Istre.

Iz poštne službe. Poštanjem v Istrih je imenovan odločni urodnjak, Ivan Španjol, do sedaj poštni uradnik v Ljubljani.

Burja prevrnila voz. Blizu Žalej pri Trstu je včeraj popoldne burja prevrnila Exnerjev voz s počitvom in konji vred.

Eden delavcev je bil malo poškodovan,

Vesti iz Kranjske.

Iz politične službe. Voditelj c. okr. glavaretva v Postojni g. Žitnik je postal glavar istotam.

Zadušil se je zakonskima Paleje v Št. Petru pri Postojni otrok, ki je požrl turščino, s katerim se igral.

Profesorški zbori vseh slovenskih gimnazij na Kranjskem so sklenili, da imajo v bodoče biti šolska spričevala in letna poročila slovenska, da se uvede na vseh slovenskih gimnazijah slovensko uradovanje in da se ima tudi na konferencah učiteljskih zborov razvajati izključno v slovenskem jeziku.

Vesti iz Štajerske.

Škrilatica razvaja epidemično v občini Loka pri Zidanem mostu, izlasti v kraju Račica in Lokave. Dosedaj je zbolelo 145 oseb, večinoma otrok; umrlo je 23 otrok.

Predstojnik poštne in brzojavne ravnateljstva v Gradcu, dvorni svetnik Pokorný je imenovan predsednikom na istem mestu in je od personom pomaknjen v četrinovni razred.

Dinamitna patrona se je unela iz doslej še neznanega vzroka nekemu 25-letnemu delavcu v straniškem rudniku pri Konjicah, ko je držal v roki. Izgubil je štiri prste in dobil še po telesu rane. Drugim okoli stojecim delavcem se ni ničesar zgodilo.

Veliko pomankanje dela v mesecu januarju in še tudi v tem mesecu konstatira graška posredovalnica za delo. Prijav je bilo več nego lani, dela pa manj in to deloma radi velikega mraza, deloma radi pomankanja vode, vsled česar so ustavili delo mnogi mlini, žage in enaka podjetja, ki so navezana na vodo.

Zadnje brzojavne vesti.

Permanentni slovanski akcijski odbor.

DUNAJ 13. — Podobor permanentnega češko-jugoslovensko-staromoravskega akcijskega odbora obstojedeja iz poslanca dr. Pacaka, dr. Čelakovskega, Mastalke, Zazvorke, Staneka, Udržala, Düricha, dr. Ploja in dr. Šušteršiča je sklican na prvo sejo za torek popoldne.

Neguš Menelik.

ADDIS ABEBA 13. Neguš Menelik se je povrnil semkaj. Njegovo zdravstveno stanje je povoljno.

Šestanski ſpanskega in portugalskega kralja.

LIZBONA 13. Vspremem kralja Alfonza v Villaviciosi je bil prisrečen. Popoludne sta priseljki minister za uvanje stvari in ſpanski odsposlane. O šestanku vladarjev ni bil priobčen nikak komunistič. Oba kralja sta se v avtomobilu peljala na sprehod, povod zivljana pozdravljenja od prebivalstva. Kralj Alfonz se jutri povrne na Španijo. — Listi priobčujejo vest, da se kralj Manuel v kratek poroči s princeso Beatrico, hčerjo vojvode Edimburškega.

Parnik se razbil.

WELLINGTON 13. (Nova Zelandija). Parnik „Pengicin“ Union Company se je v Cookovi ožini razbil. Uttonilo je 67 oseb.

WELLINGTON 13. Parnik Pengicin, je v viharju okoli 10. ure zvečer pri Terawhitu v Cookovi ožini zadel na skalo. Na parniku je bilo okolo 100 oseb posadke in potnikov, ki so se skušali rešiti na čolnih. 26 osebam se je posrečilo dosegati na kopno, ostali so brkone utonili.

Sprememba v ruskem ministerstvu za promet.

PETROGRAD 13. — Car je vsprel ostavko ministra generalnega lajtanta Schaffhausen-Schönerberg-Eck-Schaufussa ter imenoval njegovim nadštevnikom čena državnega sveta Rohlova.

Dunaj 13. „Fremdenblatt“ piše: Kakor smo zvedeli, je bil danes sečijski svetnik dr. Lopucianski imenovan beršnem komisarjem pri dunajski borzi.

Razne vesti.

† General Vereščagin. V četrtek se je v Petrogradu ustrelil umirovljeni general Vereščagin, brat znanega slikarja, ki je, kskor znano, našel start na oklopničji „Petropavlovske“, ki se je vsled mine razstrelila pred Port-Arturjem. Vzrok samomora generala Vereščagina so bile baje slabe denarnne razmere.

Sneg v severni Italiji. Po severni Italiji je zadnje dni padlo obilo snega, tako, da so moreni na mnogih krajih ustaviti promet. Streha gledališča „Politeama A fieri“ v Genovi se je podrla. Vlaki so imeli velike zamude. — V Lombardiji je bil sneg nad meter debel.

Fani Požar
Franc Tomažič

poročena.

TRST, 14. februarja 1909.

Veliko sklađišče krme

TRST, ulica Chiozza 3

(direktni uvoz)

Prodaja na drobno od 14. do 21. feb.

SENO zdra-

ve in suhe kakovosti po 8-10, SLAMA suha in zdrava 6-8 za kg 100. — OVES in OTROBI po najnižjanejših cenah. — Sprejema dobrov v vsaki možnosti do včetega 30. aprila 1909 po najnižjih dogovorih cenah.

KAVA IN SUHO SADJE :-

po vsakovrstnih cenah. — Vsake kakovosti. Največja točnost. Razpoložja DAVIDE VERSOLATTI, Trst — i — tudi poštno zavoje ulica Barriera vecchia 4

Esposito & Bassa

nasledniki Jakoba Klemena — TRST, ulica San Antonio 1. Trgovina manufaktur. Blaga in malih predmetov ter suha za ženske oblike.

Kobal Anton

TRST, ulica Giuliani št. 25 Trgovina jestvin, — sveže blago — cene zmerne. 1603

Jesih

(ocet) najboljše vrste zalaga tržaška tovarna jesih Maksimilijan Dann, Trst

ulica Antonio Caccia št. 11. — Peveroni in triali v steklenicah.

Zaloga

vipavskega in trškega vina od 24 do 28 krov od 56 lit. naprej. Anton Kette, Općine Štev. 189. 149

Zaloga

istrškega vina lastnega prideka s pro- dajo na drobno. Črno izvrstno po 48 stot. liter, belo I. vrste po 56. stot. liter. — Ulica Chiozza 16, vogel ulice Gelsi. Ivan Jurkovič lastnik. 101

Josip Stolfa

mizarski majster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarska dela 38

Proda se

hišo v gostilno v Ajdovščini. Več pove H. Stibiel Trst, Ulica delo Seoglio 3. 263

Umetniški dan in umetniško

noč z velikim plesom priredim v nedeljo 14. t. m. Vrt je na razpolago celo dan brezplačno. Državne naj se poslužijo pred začetkom plesa, ker potem je velik naval ljudstva. Prosim moške in ženske, da ne pridejo v salonski oblike, torej lepa prilika za delavce, da se poslužijo. Vabim na obilne udeležbo H. Kosič, Belvedere 17, „Pri star brekvi“.

Lepa

nova hiša, enonadstropna, in na lepem prostoru trga Sveti Margarite št. 1165 v Kopru, je na prodaj. Kdor želi natančnejšega pojasnila, naj se oglaši na goriomnenem naslovu. (270)

Proda

se tramvaje raznovrstne mere. — Ulica dell' Olmo 3. 160

Ščem

vajenca za fotografiko stroko proti ta-

kojnjemu placišču, nad 14 let starega in večjega deželnih jezikov. Elektrofotograf A. Jerkič, Poste 10. 250

Proda 88

moderna spalna soba ter kuhinske Leo št. 2. 201

Lepa

meblirana soba odda se s 1. marcem pri hrvački družini. Via Boccaccio 14, IV. 2.

Ivan Žiberna

avtorizovani posredovalec. Trst, ulica Molino a vento Št. 70. 277

Prodaja lastnega vina

Pri sv. M. Magdaleni Riva dei Zingari št. 493, toči Ivan Furlani z Vograkega pri Gorici izborno črno in belo vipavski lastnega prideka po 61 stot. liter. O izborno atih vin so se mogli odjemalcji pridržati za mino spomlad.

Dorneberško

najboljše in istrško vino borač točil v ulici

Prvi urad za revizijo prizive in inform.

v davčnih zadevah

Trst, ulica dell'Istituto 10, III., 5.

Sprejema sestavljanje pol za bišni, rentai, obrtni in osebni davek; preskrbuje prizive proti pretiranim odredbinam in pogrešnim klasifikacijam.

Urad je skrajno zanesljiv in tajen.

Odprt od 9. ure predp. do 1. pop.

Nova mlekarna

TRST, ulica San Nicolò štev. 29
prodaja mariborsko mleko
pristno

Dnevni dohodi čajnega masla in jajc. — Postrežba na dom. — Priporoča se slavnemu občinstvu.

DR. ARNOLD KOLB

zobozdravnik, svojčas asistent na dunajski polikliniki

prej v ulici della Zonta 7

sedaj Corso 14, I.

sprejema od 9.—1. in od 3.—6. popol.

Izdajanje zobov brez boličin in plombiranja.

Umetni zubač po najmoderniših sistemih.

Mirodilnica

Anton Ursich**Barriera vecchia št. 14****ZALOGA**

barv, čopičev, povlak in mazil za pôde, izrezov, zaloga suhega sâaja in parfumerij.

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu v ulici San Nicolò štev. 9

(nad Jadranško banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. do 6. in pol popol.

Zaloga ovsa in klaje

Prodaja tudi koruzno perje za postelje

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coronet).

Hermangild Trocza

Barriera vecchia štev. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov**VENCI**

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih evetic s trakami in napisimi.

Slike na porcelanskih pleščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.**Trst, Žrg Ponterosso št. 7**
blizu vodnjaka.**Prodaja porcelana**

stekla, ponev Iz Ittega železa, žlic in vlie, drobnih predmetov in igrač. Krtače in metle iz slame in žime. Glavniki, torbe za nakupovanje, listnice in mošnjički, vse po najzmernejših cenah.

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjet)

CORSO štev. 36 — TRST

Nasproti prejšnje prodajalne DRAG. VEKJET.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema narocila in popravlja vsakovrstno, srebrnine in žepne ure.

Cene zmorne.

Pozor na naslov!

Veliko skladiste in posoda glasovirjev, pianino in v harmonijev, prvih tu- in inozemskih tovarn.**glasovirji Bösendorfer**

Uglašenja in poprave se izvršujejo z največjo natančnostjo in po zmernih cenah.

starodavna tvrdka LUIGI ZANNONI

TRST. Piazza S. Giacomo 2, CORSO.

Tvrdka vstanovljena leta 1877.

Schnabl & C° Succ. -- Trst

(Inženir G. Franc & J. Kraatz)

Urad : ulica Nicolo Machiavelli št. 32.

Skladišča: ulica Gioachino Rossini.

Naslov za bazoavke:

„Universum“ — Trst.

Telefona:

urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 61.

Prodajajo po zmernih cenah :

Sesajike za vino in vodo na transmisijo in na roko. Cevi vsake vrste za napeljavno vodo, plina in pare. Pipe, garnicije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji in kotli na paro. — Priporočajo svoj tehnični urad

za Izdelovanje in oskrbljenje vsakovrstnih strojev za obrt.

Cenik zastonj.

Ulica Arcata št. 1, tik gostilne „All’ Antica Ussaro“

Velika zaloga zagotovljenih oblek**za zimsko sezono.**

Novi dohodi oblek, jop, paletot, toliko za moške kakor tudi za dečke, vse iz tujih in inozemskih blaga in po cenah, da se ni batiti konkurence.

Vrh tege je prodajalnica založena s črnnimi oblekami kakor tudi blagom za narocila po meri.

Udani Vittorio Piscur.

Ulica Arcata št. 1.

Aleks. Rupnik & C° - Trst

ulica Squero nuovo št. 11.

Zastopstvo in glavna zaloga

najfinnejših vrst pšenične moke in krmnih Izdelkov

poznatega valjčnega mlina

VINKO MAJDIČ-a v Kranju

Brzojavi: Aleks. Rupnik — Trst.

Zaloga moke prve vrste

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filialka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

Filialka v Opatiji

KUPUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTA, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA, PRIORITETE, DELNICE, SREČKE i.t.d. i.t.d.)**VALUTE IN DEVIZE**
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠCIH.

Uradne ure: 9.-12., 2:30-5:30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROCILA

SAFE — DEPOSITS

PROMESE K VSEM ŽREBANJEM.

ZAVAROVANJE SREČK.

MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE.

TEKOCI IN ZIRO RACUN

VLOZENI DENAR OBRESTUJE SE

OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.

STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTIV

— DOKUMENTOM VKRCANJA.

4/0
4/4

Telefon: 1463 in 1793

Tovarna pneumatikov „Antiderapant“

iz usnja in gumija obloženih z jeklenimi žeblji patentovanega sistema A. GARCONNET & R. VEZIEL 11 Rue de Paris, Clichy (Seine).

Posebne poprave „Antiderapant-ov pneumatikov“ in sapnih črev vsake znamke.

Delo natančno in zajamčeno.**Podružnica v Trstu ulica S. Lazzaro št. 16.**

GLAVNI ZASTOPNIK ZA TRST IN PRIMORSKO tvrdke Dunlop Preumatic

Tyre & Co. Pnevmaniki za automobile in motore.

Dr. A. Barkanović

specijalist za notranje in živčne bolezni

“ ima svoj ambulatorij ”

v Trstu, v ulici Sanitá št. 8.

ORDINUJE: vsak dan od 10.1. do 12.1.

ure zjutraj in od 4.-5. popol.

Večkratno odlikovanje
prva in edina**Livarna zvoda**

v TRSTU

artistična vlivanja

Romeo Lapagna

Trg della Valle 18

sv. Ivan (Vrdela)

TELEFON stavilka 1278

Mirodilnica :

Arturo Castelreggio

nasledniki G. MIZZAN

Trst, Campo S. Giacomo 2. - Tel. 12-23

Zaloga drog - bary in šip.

Petrolej in špirit. Mrežice za Auerjevo luč.

(znamka zvezda) po 30 stotink.

Zimska sezona !!

V dobroznanji prodajalnici

Maccari & Pross

TRST, ulica Malcantoni št. 9

dobi se velika izbera

črnega in barvanega modernega blaga

za moške obleke

po cenah, da se ni batiti konkurence.

Specjaliteta:

pana in blaga za moške obleke.

Trpežno barvano blago iz bombaževine za delavce.

Drogerija Josip Zigon

ul. Caserua 8

FILIALKA NA PROSEKU ŠTEV. 140

Izbor drog, barv, čopičev, pokosten, parfumov, fin. milo. — Zaloga mineralne vode vosa za parkete, na mrzlo pripravljenega sirupa, tamarinda, malinove itd. itd.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani

ima svojo

novu produ-

jalnico :: ur

v TRSTU

ul. Vinc. Bellini 13

nasproti cerkev svet.

Antona novega

Vsakovrstne ve ričic

po pravih tov. cena